

Vlaamse Overheid

Bezoekadres:
Havenlaan 88
1000 BRUSSEL

Postadres:
Koning Albert II laan 15 bus 215
1210 BRUSSEL

www.vlaanderen.be/agentschap-binnenlands-bestuur

Aan de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus en van de provinciale hoofdbureaus bij de provinciale verkiezingen

Ter kennisgeving aan:

- de provinciegouverneurs
- de leden van de deputaties
- de colleges van burgemeester en schepenen

04/07/2024

Betreft: onderrichtingen bij de lokale en provinciale verkiezingen van 13 oktober 2024 voor de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus en van de provinciale hoofdbureaus

Inhoud van deze onderrichting

I. Algemene bepalingen

1. Wetgeving
 - 1.1. Toepasselijke regelgeving
 - 1.2. Uitvoeringsbesluiten, modellen en formulieren
2. Taalgebruik bij de verkiezingen van 13 oktober 2024
 - 2.1. Taalgebruik in de stem-, tel- en hoofdbureaus
 - 2.2. Formulieren die bij de verkiezingen gebruikt worden
 - 2.3. Stembiljetten en schermen op stemcomputers
 - 2.4. Uitnodigingsbrieven
3. Vrijstelling van portkosten
4. Vergoeding, reisvergoeding en verzekeringen
 - 4.1. Vergoeding en reisvergoeding voor de leden van de hoofdbureaus
 - 4.2. Verzekeringsspolis
 - 4.3. Verdeling van de kosten over de gemeenten
5. Stemrecht
 - 5.1. Belgische burgers
 - 5.2. Niet-Belgische burgers
 - 5.3. Stemverrichtingen

II. Onderrichtingen voor het provinciedistrictshoofdbureau en het provinciaal hoofdbureau

1. Opdracht en samenstelling van het provinciedistrictshoofdbureau en het provinciaal hoofdbureau
2. De voordrachtsakten van kandidaten en de aanwijzing van de getuigen
 - 2.1. Bericht van de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau aan de kiezers betreffende het indienen van de voordrachtsakte
 - 2.2. De voordracht
 - 2.3. Eventuele bijlage bij de voordrachtsakte: akte van fractievorming
3. Het ophalen en beheren van de kandidatenlijsten en de beschikbare software
 - 3.1. Software voor het ophalen en beheren van de kandidatenlijsten en ondersteuning van de controle via het Rijksregister
 - 3.2. Aanmaken van de lijsten met behulp van de toepassing
 - 3.3. Schermafdrucken voor de gemeenten met digitale stemming
4. Kennisgeving van de voorgedragen lijsten aan de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau
5. Voorlopige afsluiting van de kandidatenlijst
 - 5.1. Onderzoek van de regelmatigheid van de voordrachtsakten
 - 5.2. Onderzoek van de verkiesbaarheid van de kandidaten
 - 5.3. Opmaak van het proces-verbaal bij de voorlopige afsluiting
6. Bezwaarschriften na de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijsten
7. Verbeteringsakten na de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijsten
8. Definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten (artikel 100, 8° - 14° LPKD)
 - 8.1. Definitieve afsluiting en eventueel beroep
 - 8.2. Nummering van de lijsten
 - 8.3. Opmaak van de stembiljetten en de lijsten die op het gemeentesecretariaat ter inzage gelegd worden (artikel 100, 14°, artikel 121 en 122 LPKD)
 - 8.4. Afsluitende verrichtingen
9. Zonder stemming geëindigde verkiezing
10. Aanwijzing van de getuigen voor de stembureaus en telbureaus P
11. Algemene telling: onderscheid tussen verkiezingen op papier en digitale verkiezingen
 - 11.1. Verkiezingen met potlood en papier
 - 11.2. Digitale verkiezingen

12. Verdeling van de zetels en aanwijzing van de verkozenen en van de opvolgers

12.1. Bepalen van het stemcijfer

12.2. Verdeling van de zetels over de lijsten

12.3. Aanwijzing van de verkozenen en hun opvolgers

13. Opmaak van het proces-verbaal en afsluitende verrichtingen

13.1. Opmaak van het proces-verbaal

13.2. Afsluitende verrichtingen

14. Aanvragen voor de betaling van de vergoeding voor de leden van de provinciedistrictshoofdbureaus en het provinciaal hoofdbureau

III. Parlementaire controle van de digitale processen

IV. Slotbepalingen

Bijlage: Lijst van de toegestane tekens om een lijstnaam te vormen

Geachte voorzitter,

Op 13 oktober 2024 vinden de lokale en provinciale verkiezingen plaats. Op die dag worden 285 gemeenteraden, 5 provincieraden en 10 stadsdistrictsraden (in Antwerpen) verkozen. In de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en in Voeren worden ook de raden voor maatschappelijk welzijn, de schepenen en de leden van het vast bureau rechtstreeks verkozen.

Met toepassing van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 (LPKD) bent u aangewezen als voorzitter van een provinciedistrictshoofdbureau bij de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen. U vindt hierbij de onderrichtingen voor de verrichtingen van dat hoofdbureau.

Het provinciedistrictshoofdbureau dat gevestigd is in de hoofdplaats van de provincie, houdt ook zitting als provinciaal hoofdbureau. In deze brief staan ook de onderrichtingen voor de verrichtingen van dat hoofdbureau.

Het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 vindt u samen met het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, de uitvoeringsbesluiten, de onderrichtingen, de formulieren en informatie die verband houdt met de verkiezingen, op de verkiezingswebsite vlaanderenkiest.be.

Reeds verstrekte informatie

In mijn brief van 11 maart 2024 heb ik al belangrijke informatie verstrekt in verband met de organisatie van de verkiezingen van 13 oktober 2024, meer in het bijzonder over de wijzigingen in de kiesregelgeving.

Met het oog op een algemeen inzicht in de verkiezingsorganisatie, verzoek ik u om opnieuw kennis te nemen van deze brief. Als dat nodig is voor een goed begrip, zal ik sommige elementen ervan hernemen in deze onderrichting.

I. ALGEMENE BEPALINGEN

1. Wetgeving

Het beginsel van de rechtstreekse verkiezing van de leden van de gemeenteraden en provincieraden is vastgelegd in artikel 162, tweede lid, 1°, van de Grondwet. De regeling van die rechtstreekse verkiezingen wordt overgelaten aan de wetgever.

Krachtens artikel 6, §1, VIII, 4° van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, gewijzigd met de bijzondere wet van 13 juli 2001, zijn de gewesten bevoegd voor de verkiezing van de provinciale, bovengemeentelijke, gemeentelijke en binnengemeentelijke organen, alsook van de organen van de agglomeraties en federaties van gemeenten, met inbegrip van de controle op de hierop betrekking hebbende verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen die daaraan zijn besteed. Het Vlaams Gewest mag echter niet raken aan de regelingen ingevoerd door de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de Gemeentewet, de Gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen (hierna genoemd: de Pacificatiewet). Hoewel het Vlaams Gewest bevoegd is inzake lokale besturen in de taal- en randgrensgemeenten, mag dus geen afbreuk worden gedaan aan de regelingen die door de Pacificatiewet werden ingevoerd.

Met het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 (LPKD) keurde het Vlaams Parlement de kiesregelgeving goed voor de organisatie van de lokale en de provinciale verkiezingen. Dit decreet vervangt grotendeels de Gemeentekieswet en de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, vanzelfsprekend met uitzondering van de bepalingen waarvoor de federale overheid bevoegd is gebleven.

Met het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 (DKD) heeft het Vlaams Parlement een tweede kiesdecreet goedgekeurd, dat betrekking heeft op de stemming door middel van een digitaal stelsysteem en waarin enkele digitale processen bij de organisatie van de verkiezingen in het algemeen worden geregeld.

Beide decreten werden voor het eerst toegepast bij de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen op 14 oktober 2012. Sindsdien werden in het LPKD verschillende wijzigingen aangebracht en ook het DKD werd op een aantal plaatsen gewijzigd.

Het LPKD is van toepassing op de organisatie van de gemeenteraads- en stadsdistrictsraadsverkiezingen in alle gemeenten van het Vlaamse Gewest en op de organisatie van de provincieraadsverkiezingen in alle provincies van het Vlaamse Gewest.

Voor de zes faciliteitengemeenten rond Brussel (Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wemmelbeek-Oppem) en de gemeente Voeren is het LPKD eveneens van toepassing op de organisatie van de rechtstreekse verkiezing van de schepenen en op de organisatie van de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn en van het vast bureau, behalve voor hetgeen inzake deze verkiezingen geregeld is door de Pacificatiewet, die

buiten de regelingsbevoegdheid van de Vlaamse decreetgever valt. Voor de andere aangelegenheden en procedures is de organieke regeling van toepassing zoals die voor de verkiezingen in de andere Vlaamse gemeenten bestaat, behalve dus wanneer de Pacificatiewet of een andere tekst uitdrukkelijk anders bepaalt. (zie deel IV. Specifieke bepalingen voor de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en voor Voeren).

Ingevolge artikel 6 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 hebben de verkiezingen voor de vernieuwing van de gemeenteraden, provincieraden en stadsdistrictsraden van rechtswege gelijktijdig plaats om de zes jaar op de tweede zondag van oktober. De eerstvolgende verkiezingen hebben bijgevolg plaats op 13 oktober 2024.

1.1. Toepasselijke regelgeving

Voor de uitvoering van uw opdracht als voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau of van het provinciaal hoofdbureau is de volgende wetgeving van toepassing:

1° het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 (LPKD);

2° het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 (DKD);

1.2. Uitvoeringsbesluiten, modellen en formulieren

In uitvoering van het LPKD en het DKD heeft de Vlaamse Regering een aantal aanvullende regels opgenomen in uitvoeringsbesluiten. Waar nuttig verwijzen deze onderrichtingen daarnaar.

Zoals vermeld in de aanhef van deze brief, zijn de relevante regelgeving en de modellen en formulieren terug te vinden op de verkiezingswebsite vlaanderenkiest.be.

2. Taalgebruik bij de verkiezingen van 13 oktober 2024

De samengevoegde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken (hierna SWT genoemd) (Belgisch Staatsblad van 2 augustus 1966) leggen de fundamentele regels vast voor het taalgebruik in bestuurszaken. Artikel 1, 5° van de SWT bepaalt uitdrukkelijk dat deze wetten van toepassing zijn op de verrichtingen bij de lokale en provinciale verkiezingen.

Daarnaast bevatten ook de artikelen 255 tot en met 260 van het LPKD specifieke bepalingen inzake het taalgebruik bij de verkiezingen.

2.1. Taalgebruik in de stem-, tel- en hoofdbureaus

Artikel 255 van het LPKD bepaalt dat de overheden en alle met stemverrichtingen belaste diensten, zoals de stembureaus, de telbureaus, de gemeentelijke hoofdbureaus, de stadsdistrictshoofdbureaus, de provinciale hoofdbureaus en de provinciedistrictshoofdbureaus uitsluitend het Nederlands gebruiken bij alle kiesverrichtingen.

Al wie de bepalingen omtrent het taalgebruik in het LPKD overtreedt, kan een strafrechtelijke sanctie worden opgelegd overeenkomstig artikelen 258 en 259 LPKD. De publieke rechtsvordering wegens overtreding van de bepalingen over het taalgebruik van het LPKD verjaart na verloop van vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Gelet op het LPKD, gebruikt u dus uitsluitend het Nederlands in uw correspondentie, bij contacten en vergaderingen met de verschillende bureaus die betrekking hebben op de verkiezingen.

Dat geldt ook in de faciliteitengemeenten (de zes Vlaamse randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem, de gemeente Voeren en de taalgrensgemeenten Mesen, Spiere-Helkijn, Bever, Ronse en Herstappe).

Volgens een vaste adviespraktijk van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), zijn de stem-, de tel- en de hoofdbureaus *plaatselijke diensten ad hoc* in de zin van artikel 9 van de SWT. De Raad van State bevestigt dat formeel in zijn advies 39.080/AV/3 van 28 november 2005, nr. 13.3 in verband met de taal waarin de eed in de stem-, tel- en hoofdbureaus moet worden afgelegd: die bureaus verrichten bestuurshandelingen zonder betrekking tussen bestuur en publiek.

Enkel wat de *stembureaus* in de bovenvermelde faciliteitengemeenten betreft, vestig ik de aandacht op artikel 49 van de SWT. De leden van de stembureaus komen immers in contact met de kiezers. Als de voorzitter van een stembureau niet voldoende Frans kent om een kiezer in die taal te woord te staan wanneer die daarom vraagt, wijst hij een secretaris aan die hem daarin kan bijstaan.

2.2. Formulieren die bij de verkiezingen gebruikt worden

Bij elke verkiezing worden verschillende formulieren gebruikt. De volgende daarvan zijn verplicht te gebruiken:

- de formulieren om de uitbetaling van presentiegelden en vergoedingen te vragen;
- de processen-verbaal van de stem- en telbureaus;
- de volmachtformulieren.

Andere formulieren die op de website te vinden zijn, worden als dienstverlening aan de lokale besturen en aan de hoofdbureaus ter beschikking gesteld. Zij zijn vrijblijvend te gebruiken.

Alle formulieren dragen een nummer. Daarbij geldt volgende logica:

- de nummers van de formulieren voor de gemeenteraadsverkiezingen beginnen met een G;
- de nummers van de formulieren voor de provincieraadsverkiezingen beginnen met een P;
- de nummers van de formulieren voor de stadsdistrictsraadsverkiezingen beginnen met een D;
- de nummers van de formulieren voor de OCMW-raadsverkiezingen (in de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en in Voeren) beginnen met een O;
- de nummers van de formulieren die van toepassing zijn op meerdere verkiezingen beginnen met een A;
- van sommige formulieren zijn varianten gemaakt die alleen van toepassing zijn op de gemeenten die op 1 januari 2025 samengevoegd worden; de nummers daarvan worden voorafgegaan door de letter S.

Gelet op artikel 256 LPKD, zijn de documenten betreffende kiesverrichtingen van de overheden en alle met stemverrichtingen belaste diensten die in een andere taal dan het Nederlands zijn opgesteld, nietig. De overheden en alle met stemverrichtingen belaste diensten mogen ze niet aanplakken, gebruiken of verspreiden. Deze regel is dus dwingend voor alle formulieren.

Voor de kiezers die in een faciliteitengemeente wonen, geldt ook op dit vlak een uitzonderingsregeling. Bij toepassing van de taalwetgeving hebben de inwoners van die gemeenten het recht om aan hun gemeentebestuur een Franstalig exemplaar te vragen van een formulier dat zij nodig hebben voor de verkiezingen.

Het gaat concreet om:

- de voordrachts- en verbeteringsakten voor kandidaatstellingen;
- het volmachtformulier en de daarbij behorende attesten van de burgemeester;
- de aanstellingsbrieven van de voorzitters, de bijzitters en de plaatsvervangende bijzitters van de verschillende bureaus.

De Vlaamse Regering bezorgt een Franstalige versie van die formulieren aan de faciliteitengemeenten. Zij kunnen aldus een Franstalig exemplaar afdrucken als een inwoner er uitdrukkelijk om verzoekt. Ze mogen de Franstalige versies ook ter beschikking stellen op hun website.

2.3. Stembiljetten en schermen op de stemcomputers

In de gemeenten van het Vlaams Gewest zijn de stembiljetten en de schermen van de stemcomputers uitsluitend in het Nederlands opgesteld.

In de faciliteitengemeenten geldt een uitzondering op die algemene regel. Zoals blijkt uit een advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (nummer 1117 van 18 maart 1965) moeten stembiljetten beschouwd worden als *“berichten en mededelingen aan het publiek die uitgaan van de Gewestelijke diensten en tot het publiek gericht zijn door bemiddeling van de plaatselijke diensten”*. In de faciliteitengemeenten (de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel (Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem), in de gemeente Voeren en in de taalgrensgemeenten Mesen, Spiere-Helkijn, Bever, Ronse en Herstappe zijn de stembiljetten bijgevolg tweetalig, met

voorrang voor het Nederlands of, als men er digitaal stemt, krijgt de kiezer bij het begin van de stemprocedure op de stemcomputer de gelegenheid te kiezen tussen Nederlands of Frans.

De modellen van de stembiljetten die ter uitvoering van het LPKD bij ministerieel besluit werden vastgesteld, houden rekening met de taalwetgeving. Ook de inhoud op de computerschermen is opgesteld met naleving van de taalwetgeving.

2.4. Uitnodigingsbrieven

In alle gemeenten van het Vlaams Gewest worden de uitnodigingsbrieven voor de kiezers alleen in het Nederlands opgesteld en verzonden.

Daar deze uitnodigingsbrieven te beschouwen zijn als betrekkingen met particulieren in de zin van de SWT, hebben de kiezers in de faciliteitengemeenten de mogelijkheid om een Franstalige uitnodigingsbrief te krijgen als ze daar uitdrukkelijk om verzoeken. Ik heb de gemeentebesturen gevraagd om in dat geval het Franstalig exemplaar van de uitnodigingsbrief enkel te overhandigen tegen afgifte van het Nederlandstalige exemplaar dat de kiezer voordien al heeft ontvangen. Op die manier wordt vermeden dat een kiezer over twee uitnodigingsbrieven zou beschikken, wat verwarring en onnodige vertraging in het stemlokaal kan veroorzaken.

3. Vrijstelling van portkosten

De brievenpost die verzonden wordt in uitvoering van de kieswetten, is portvrij (art. 70 KB van 14 maart 2022 betreffende de postdiensten). Volgende documenten die u verstuurt, zijn bijgevolg vrij van portkosten:

1. de brieven waarmee u de andere leden van uw hoofdbureau aanwijst;
2. de briefwisseling tussen de leden van diverse bureaus;
3. de briefwisseling met betrekking tot de verkiezingen, gestuurd aan of door de voorzitters van de diverse bureaus.

De brievenpost verstuurd in uitvoering van de kieswetten moet bovenaan op de adreszijde, de gedrukte of geschreven vermelding "Kieswet - portvrij" dragen en in het adres zelf, de hoedanigheid van de geadresseerde of de afzender in verkiezingszaken (art. 71 KB van 14 maart 2022 betreffende de postdiensten).

Meer informatie vindt u op: <https://www.bpost.be/nl/verkiezingen-2024>.

4. Vergoeding, reisvergoeding en verzekeringen

4.1. Vergoeding en reisvergoeding voor de leden van de hoofdbureaus

Alle leden van het provinciedistrictshoofdbureau en van het provinciaal hoofdbureau hebben recht op een vergoeding. Bij besluit van 6 oktober 2023 heeft de Vlaamse Regering deze vergoeding vastgesteld op 133 euro voor de voorzitter en 89 euro voor de bijzitters en de secretaris. De getuigen hebben geen recht op een vergoeding.

Om ervoor te zorgen dat de vergoeding uitbetaald kan worden, moet u het formulier P88 invullen. Op dat formulier vermeldt u de rekeningnummers van alle leden van uw bureau. U bezorgt dat formulier aan het provinciebestuur, dienst presentiegelden.

De leden van de bureaus hebben ook recht op een reisvergoeding als zij zitting hebben in een gemeente waar zij niet in de bevolkingsregisters zijn ingeschreven. De reisvergoeding is vastgesteld op 0,4237 euro per afgelegde kilometer.

Om de reisvergoeding aan te vragen gebruiken de leden van het hoofdbureau het formulier A97 en sturen zij dit naar het provinciebestuur, ten laatste op 13 januari 2025.

4.2. Verzekeringpolis

In uitvoering van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023 sluit de provincie een verzekeringpolis af bij een toegelaten verzekeringsonderneming om de lichamelijke en stoffelijke schade te dekken die voortvloeit uit ongevallen die de leden van de stem-, tel- en hoofdbureaus overkomen bij de uitoefening van hun ambt of op de heen- en terugweg van hun woonplaats naar de plaats waar hun bureau zitting heeft, of bij de vervulling van taken naar aanleiding van de verkiezingen. Deze polis dekt ook de burgerlijke aansprakelijkheid die voortvloeit uit de schade die door hun toedoen of door hun schuld aan derden wordt toegebracht.

4.3. Verdeling van de kosten over de gemeenten

De kosten, vermeld onder de punten 4.1 en 4.2 zijn volledig ten laste van de provincies. Van deze kosten moet dus niets verdeeld worden over de provincie en de gemeenten.

Alle overige kosten zijn volledig ten laste van de gemeenten. De kosten die duidelijk toegewezen kunnen worden aan een bepaalde gemeente, zoals de werkingskosten van een stem- of telbureau en van een gemeentelijk hoofdbureau of stadsdistrictshoofdbureau, komen ten laste van die gemeente en worden rechtstreeks door die gemeente betaald. De kosten die gemaakt worden door de andere hoofdbureaus (de provinciedistricts- en provinciale hoofdbureaus) en door de magistratuur die op het niveau van het gerechtelijke kanton uitgaven doet (de vrederechters en de voorzitters van de rechtbank van eerste aanleg), moeten echter nog steeds verdeeld worden over de gemeenten die daaronder ressorteren.

5. Stemrecht

5.1. Belgische burgers

5.1.1. Actief stemrecht (mogen stemmen)

Om provincieraadskieser te zijn, moet men aan de volgende vier voorwaarden voldoen:

1. Belg zijn;
2. de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt;
3. ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van een gemeente die behoort tot de provincie;
4. zich niet bevinden in een van de gevallen van uitsluiting of schorsing, die bepaald worden in artikel 15 van het LPKD:
 - door veroordeling levenslang ontzet zijn van de uitoefening van het kiesrecht;
 - in de uitoefening van het kiesrecht geschorst zijn;
dat is het geval voor:
 - de beschermde personen die krachtens artikel 492/1 van het Oud Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen, en de geïnterneerden die krachtens artikel 9, §3 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen;
 - personen die door een veroordeling voor een bepaalde duur ontzet zijn van de uitoefening van hun kiesrecht.

De voorwaarden 1 en 3 moeten vervuld zijn op de dag dat de kiezerslijst wordt afgesloten (1 augustus 2024).

De voorwaarden 2 en 4 moeten vervuld zijn op de verkiezingsdag (13 oktober 2024).

5.1.2. Passief stemrecht (kandidaat mogen zijn)

Artikel 59 van het LPKD, in combinatie met artikel 8 van het LPKD, bepaalt dat men kiezer moet zijn en dat men ingeschreven moet zijn in het bevolkingsregister van een gemeente die behoort tot de provincie, om tot provincieraadslid verkozen te kunnen worden en het te blijven.

Niet verkiesbaar zijn de personen die veroordeeld zijn, zelfs met uitstel, wegens een van de misdrijven vermeld in artikel 240, 241, 243 en 245 tot en met 248 van het Strafwetboek, gepleegd tijdens de uitoefening van een gemeenteamt. Die onverkiesbaarheid eindigt 12 jaar na de veroordeling.

5.2. Niet-Belgische burgers

Niet-Belgische burgers hebben geen stemrecht voor de provincieraadsverkiezingen.

5.3. Stemverrichtingen

5.3.1. Belgische kiezers

De Belgen die ingeschreven zijn in een Belgische gemeente, overhandigen een witte uitnodigingsbrief en hun identiteitskaart. Zij kunnen stemmen voor alle verkiezingen.

In de gemeenten waar met potlood en papier wordt gestemd, krijgen de Belgen twee stembiljetten: een wit voor de verkiezing van de gemeenteraad en een groen voor de verkiezing van de provincieraad. In de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel waar op papier wordt gestemd (Drogenbos en Linkebeek), krijgen de Belgische kiezers een derde, blauw stembiljet voor de OCMW-raadsverkiezingen.

In de gemeenten waar digitaal wordt gestemd, ontvangen de Belgische kiezers een chipkaart die de voorzitter van het stembureau zo geactiveerd heeft dat ze voor alle verschillende verkiezingen gebruikt kan worden. In de meeste gemeenten gaat het om twee verkiezingen. In de Vlaamse faciliteitengemeenten Kraainem, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem en Voeren, waar digitaal wordt gestemd, geeft de geactiveerde chipkaart de Belgische kiezers de mogelijkheid om voor de drie verkiezingen een stem uit te brengen. Ook in de stadsdistricten in Antwerpen geeft de geactiveerde chipkaart de Belgische kiezers de mogelijkheid om voor drie verkiezingen te stemmen (gemeenteraads-, stadsdistrictsraads- en provincieraadsverkiezingen).

5.3.2. Niet-Belgische kiezers

De niet-Belgische kiezers, zowel met een nationaliteit van de Europese Unie als met een nationaliteit van buiten de Europese Unie, die zich als kiezer hebben laten registreren, worden afzonderlijk vermeld op de kiezerslijst. Die kiezers overhandigen een lichtblauwe uitnodigingsbrief met de vermelding 'Niet-Belgische nationaliteit' en hun identiteitskaart. Zij kunnen niet stemmen voor de provincieraad en ook niet voor de OCMW-raad in de zes faciliteitengemeenten rond Brussel en in Voeren; ze kunnen alleen stemmen voor de gemeenteraad, en in de stad Antwerpen ook voor de stadsdistrictsraad. Zij ontvangen dus alleen een wit stembiljet voor de gemeenteraad of een chipkaart die zodanig geactiveerd is dat ze alleen gebruikt kan worden om een stem uit te brengen voor de gemeenteraad (en in Antwerpen ook voor de stadsdistrictsraad).

5.3.3. Volgorde van de verkiezingen bij digitale stemming

De volgorde van de verkiezingen bij het digitaal stemmen werd bepaald in het Digitaal Kiesdecreet, artikel 16, §2, tweede lid. De kiezers brengen hun stem uit in de onderstaande volgorde:

- gemeenteraad;
- in voorkomend geval: raad voor maatschappelijk welzijn of stadsdistrictsraad;
- provincieraad.

II. ONDERRICHTINGEN VOOR HET PROVINCIEDISTRICTSHOOFDBUREAU EN HET PROVINCIAAL HOOFDBUREAU

1. Opdracht en samenstelling van het provinciedistrictshoofdbureau en het provinciaal hoofdbureau

In de hoofdplaats van elk provinciedistrict wordt een provinciedistrictshoofdbureau samengesteld (artikel 40, §1 LPKD). Het provinciedistrictshoofdbureau bestaat uit:

1. een voorzitter;
2. vier bijzitters en vier plaatsvervangende bijzitters;
3. een secretaris. De secretaris is niet stemgerechtigd bij de besluitneming van het bureau (artikel 40, §4 LPKD).

De kandidaten mogen geen deel uitmaken van het bureau. Ze mogen wel getuige zijn. Per lijst mag één getuige de vergadering bijwonen. Op de voordrachtsakte voor de provincieraadverkiezing kan een lijst een getuige en een plaatsvervangende getuige aanwijzen die de vergaderingen van het provinciedistrictshoofdbureau mogen bijwonen. Zij hebben het recht hun opmerkingen in het proces-verbaal te doen opnemen (artikel 112 LPKD).

Het provinciedistrictshoofdbureau wordt voorgezeten:

- a) door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg of, als hij verhinderd is, door de magistraat die hij aanwijst, als de hoofdplaats van het provinciedistrict tevens hoofdplaats is van een gerechtelijk arrondissement (artikel 40, §2, eerste lid LPKD);
- b) door de vrederechter of, als hij verhinderd is, door een plaatsvervanger die hij aanwijst, in alle andere gevallen (artikel 40, §2, tweede lid LPKD).

Het provinciedistrictshoofdbureau moet uiterlijk op 9 september 2024 (34 dagen voor de verkiezingen) samengesteld zijn (artikel 40, §5 LPKD). De voorzitter wijst de bijzitters en de secretaris van zijn bureau aan uit de gemeenteraadskiesers van een gemeente van het Vlaamse Gewest. De keuze van de voorzitter wordt door geen andere voorwaarde beperkt (artikel 40, §3 en §4 LPKD). Hij kan daarbij gebruik maken van de modelbrief die het Agentschap Binnenlands Bestuur heeft opgesteld (formulier P01).

Het provinciedistrictshoofdbureau houdt zich uitsluitend bezig met de verrichtingen die aan de stemming voorafgaan. De belangrijkste taken van de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau zijn:

- het toezicht op het testen van de software voor het kandidaten- en het resultatenbeheer;
- het in ontvangst nemen van de kandidatenlijsten voor de provincieraadsverkiezingen.

Het provinciedistrictshoofdbureau heeft geen taken op de dag van de verkiezingen zelf. Het provinciedistrictshoofdbureau dat gevestigd is in de hoofdplaats van de provincie, houdt echter ook zitting als provinciaal hoofdbureau. Het provinciaal hoofdbureau staat in voor de verwerking van de uitslagen van de provincieraadsverkiezing en voor de zetelverdeling na afloop van de stemming (artikel 41 en 177 tot en met 187 LPKD).

De samenstelling van de provinciedistricten is bepaald in de bijlage bij het LPKD en ziet eruit als volgt:

provincie	provinciedistrict	gemeenten
Antwerpen	Antwerpen	Antwerpen Schelle, Rumst, Niel, Hemiksem, Boom Mortsel, Lint, Kontich, Hove, Edegem, Borsbeek, Boechout, Aartselaar Wuustwezel, Malle, Kalmthout, Essen, Brecht Stabroek, Schoten, Kapellen, Brasschaat Zoersel, Zandhoven, Wommelgem, Wijnegem, Schilde, Ranst
	Mechelen	Sint-Katelijne-Waver, Duffel, Bonheiden Putte, Nijlen, Heist-op-den-Berg Lier, Berlaar Willebroek, Mechelen Puurs-Sint-Amands, Bornem
	Turnhout	Retie, Ravels, Dessel, Arendonk Rijkevorsel, Merksplas, Hoogstraten, Baarle-Hertog, Mol, Meerhout, Geel, Balen Vosselaar, Turnhout, Oud-Turnhout, Beerse Vorselaar, Olen, Lille, Kasterlee, Herenthout, Herentals, Grobbendonk Westerlo, Laakdal, Hulshout, Herselt
Limburg	Hasselt	Tessenderlo, Leopoldsburg, Heusden-Zolder, Ham, Beringen Zutendaal, Genk, As Zonhoven, Hasselt, Diepenbeek, Kortesseem, Lummen, Herk-de-Stad, Halen Sint-Truiden, Nieuwerkerken, Gingelom
	Maaseik	Maaseik, Kinrooi, Dilsen-Stokkem Pelt, Lommel, Hamont-Achel Oudsbergen, Bree, Bocholt Peer, Houthalen-Helchteren, Hechtel-Eksel
	Tongeren	Wellen, Heers, Borgloon, Alken Hoeselt, Bilzen Riemst, Tongeren, Herstappe Voeren, Maasmechelen, Lanaken

Oost-Vlaanderen	Aalst-Oudenaarde	Lede, Erpe-Mere, Aalst Geraardsbergen, Sint-Lievens-Houtem, Herzele, Haaltert Ninove, Denderleeuw Zottegem, Lierde, Brakel Zwalm, Horebeke Kruisem Wortegem-Petegem, Oudenaarde, Maarkedal, Ronse, Kluisbergen
	Dendermonde- Sint-Niklaas	Lebbeke, Dendermonde, Buggenhout Waasmunster, Hamme Wichelen, Wetteren, Laarne Zele, Berlare Beveren, Lokeren, Moerbeke, Stekene, Sint-Gillis-Waas Sint-Niklaas, Temse, Kruibeke Zwijndrecht
	Gent	Zulte, Deinze Destelbergen, Wachtebeke, Lochristi, Oosterzele, Merelbeke, Melle, Gavere, Sint-Martens-Latem, Nazareth, De Pinte, Aalter Zelzate, Assenede Sint-Laureins, Maldegem, Eeklo Evergem, Kaprijke Lievegem, Gent

Vlaams-Brabant	Halle-Vilvoorde	Ternat, Opwijk, Merchtem, Liedekerke, Dilbeek, Asse, Affligem Sint-Pieters-Leeuw, Sint-Genesius-Rode, Pepingen, Linkebeek, Halle, Drogenbos, Beersel Roosdaal, Lennik, Herne, Gooik, Galmaarden, Bever, Wemmel, Meise, Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos, Grimbergen Zemst, Vilvoorde, Machelen, Kampenhout Zaventem, Wezembeek-Oppem, Steenokkerzeel, Overijse, Kraainem, Hoeilaart
----------------	-----------------	--

	Leuven	Tielt-Winge, Begijnendijk, Aarschot Scherpenheuvel-Zichem, Kortenaeken, Diest, Bekkevoort, Tremelo, Rotselaar, Keerbergen, Holsbeek, Haacht, Boortmeerbeek Tervuren, Oud-Heverlee, Leuven, Kortenberg, Huldenberg, Herent, Bierbeek, Bertem Lubbeek, Glabbeek Landen, Tienen, Hoegaarden, Boutersem Zoutleeuw, Linter, Geetbets
--	--------	---

West-Vlaanderen	Brugge	Zuienkerke, Zedelgem, Oostkamp, Knokke-Heist, Jabbeke, Damme, Brugge, Blankenberge, Beernem Torhout
	Ieper-Oostende-Diksmuide	Langemark-Poelkapelle, Ieper Mesen, Heuvelland Poperinge, Vleteren Wervik, Zonnebeke Oudenburg, Ichtegem, Gistel Oostende, Middelkerke, De Haan, Bredene, Lo-Reninge, Kortemark, Koekelare, Houthulst, Diksmuide Nieuwpoort, Veurne, Koksijde, De Panne, Alveringem
	Kortrijk-Roeselare-Tielt	Spiere-Helkijn, Avelgem Waregem, Harelbeke, Deerlijk Zwevegem, Lendeledede, Kuurne, Kortrijk, Anzegem Wevelgem, Menen Staden, Hoogledede Izegem, Ingelmunster Roeselare, Moorslede, Ledegem Lichtervelde, Meulebeke, Dentergem Wielsbeke, Oostrozebeke Wingene, Ruiselede Tielt, Pittem, Ardoioie

2. De voordrachtsakten van kandidaten en de aanwijzing van de getuigen

2.1. Bericht van de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau aan de kiezers betreffende het indienen van de voordrachtsakte

Uiterlijk op 3 september 2024 maakt de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau bekend dat:

- de lijsttrekker van de kandidatenlijst de voordrachtsakte digitaal moet indienen met de webtoepassing op www.vlaanderenkiest.be;
- de voordrachtsakten van kandidaten digitaal kunnen worden ingediend vanaf woensdag 4 september 2024 om 9 uur tot zaterdag 14 september 2024 om 16 uur ;
- eventuele bijlagen op papier in ontvangst genomen worden op zaterdag 14 september 2024 tussen 9 en 12 uur en tussen 13 en 16 uur, met vermelding van de plaats waar de voorzitter die bijlagen in ontvangst neemt.

De voorzitter kan dat bekendmaken via de website van de gemeente of op een fysieke gegevensdrager, zoals het gemeentelijk informatieblad of via aanplakking (artikel 1, §3, tweede lid BVR 1 december 2023 tot uitvoering van het LPKD wat betreft de indiening van de voordrachtsakten van kandidaten voor de lokale en provinciale verkiezingen).

De voorzitter zal dus geen voordrachtsakten op papier meer in ontvangst nemen, behalve als de voordrachtsakte wordt ingediend door een lijsttrekker die ingeschreven is in het bevolkingsregister van een faciliteitengemeente.

Kiezers uit een faciliteitengemeente kunnen de voordrachtsakten voor de provincieraadsverkiezingen zowel digitaal (met de webtoepassing, vanaf 4 september om 9 uur tot 14 september 2024 om 16 uur) als op papier indienen (op zaterdag 14 september 2024 tussen 9 en 12 uur en tussen 13 en 16 uur). Dat kan zich dus voordoen in alle provincies, behalve in de provincie Antwerpen, waarin zich geen faciliteitengemeenten bevinden.

Voor de bekendmaking kunnen de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus van de provincie Antwerpen gebruik maken van de modeltekst in formulier P21. De voorzitters van de andere provinciedistrictshoofdbureaus kunnen gebruik maken van de modeltekst in formulier Pf21.

Op de voordrachtsakte van kandidaten kan een lijst een getuige en een plaatsvervangende getuige aanwijzen voor de vergaderingen van het provinciedistrictshoofdbureau. Die getuigen hebben het recht hun opmerkingen in de processen-verbaal te doen opnemen (artikel 112 LPKD).

2.2. De voordracht

2.2.1. Het model van de voordrachtsakte

De voordrachtsakte voor de provincieraadsverkiezing moet met de webtoepassing aangemaakt en ingediend worden. Alleen voor kiezers uit een faciliteitengemeente is dat niet verplicht, maar het is wel mogelijk.

Alleen kiezers uit een faciliteitengemeente (de zes Vlaamse randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem, de gemeente Voeren en de taalgrensgemeenten Mesen, Spiere-Helkijn, Bever, Ronse en Herstappe) kunnen een voordrachtsakte dus nog indienen op papier, door middel van de modellen van voordrachtsakte (de formulieren P26a of P27a). De modellen zijn beschikbaar op de website vlaanderenkiest.be en kunnen op papier of met een tekstverwerkingsprogramma worden ingevuld. In die formulieren zijn alle wettelijke bepalingen opgenomen. Als voorzitter gaat u na of alle vakken correct zijn ingevuld en of het formulier behoorlijk is ondertekend.

Een voordrachtsakte op papier moet altijd volledig ingevuld zijn en de nodige handtekeningen bevatten.

Bij de digitaal aangemaakte voordrachtsakten kunnen de kandidaten kiezen of ze hun kandidatuur digitaal of manueel ondertekenen. In geval van digitale ondertekening zal een pdf-bestand met de digitale handtekening op de centrale servers worden opgeslagen. U kan dat opvragen en verifiëren. Kandidaten die niet digitaal wensen te ondertekenen, kunnen hun handtekening enkel manueel plaatsen op de voordrachtsakte die de voorzitter afdruckt na de indiening, tot op het ogenblik dat het provinciedistrictshoofdbureau de kandidatenlijsten voorlopig afsluit.

De kandidaten die de voordrachtsakten hebben ingediend, mogen ter plaatse inzage nemen van alle ingediende voordrachten en mogen schriftelijk hun opmerkingen aan het hoofdbureau meedelen. Artikel 85 van het LPKD bepaalt dat zij van dat recht gebruik mogen maken op zaterdag 14 september tijdens de periode dat de eventuele bijlagen mogen ingediend worden, en tot twee uur na het verstrijken van die termijn (tot 18 uur), en op maandag 16 september, tussen 13 en 16 uur (de zeventwintigste dag voor de verkiezingen).

Na de kennisname van de digitaal ingediende voordrachtsakten (lees: import via de webtoepassing) op zaterdag 14 september 2024, tussen 9 en 12 uur en tussen 13 en 16 uur, verstuurt de webtoepassing automatisch een ontvangstmelding van de voorzitter aan de indieners. Bij indiening op papier (alleen door kiezers uit een faciliteitengemeente) bezorgt de voorzitter aan de indiener meteen een ontvangsbewijs (formulier P30).

De voorzitter drukt de digitaal ingediende voordrachtsakten af.

Bij de kennisname van de ingediende voordrachtsakten kan de voorzitter de indiener altijd wijzen op de controles die krachtens de wetgeving moeten worden uitgevoerd. Hij mag alle nuttige informatie of toelichtingen geven over de te vervullen formaliteiten. Hoewel de voorzitter daartoe niet verplicht is, kan hij ook al wijzen op sommige onregelmatigheden die hij vaststelt en die, als ze tijdig verbeterd worden, de akte alsnog geldig zouden kunnen maken.

De voorzitter mag echter tegenover de indieners van de voordrachtsakte geen beoordeling doen over de geldigheid van de voordracht. Deze bevoegdheid komt toe aan het hoofdbureau. Hij mag een voordrachtsakte die ingediend wordt binnen de wettelijke termijn, niet weigeren, ook al vertoont die duidelijke onvolkomenheden.

In het geval van een digitaal ingediende voordrachtsakte, kan de voorzitter de lijstindieners uitnodigen om de eventuele benodigde wijzigingen aan te brengen op de afgedrukte voordrachtsakte, zodat deze alsnog geldig wordt. Eventuele verbeteringen moeten voor zaterdag 14 september 2024 om 16 uur handgeschreven genoteerd worden op de afgedrukte voordrachtsakte en ondertekend door de lijstindieners. Deze verbeteringen worden daarna ook in de webtoepassing ingevoerd. Zolang de verbetering niet op de akte is aangebracht, **mag de voorzitter de akte nog niet ter inzage geven aan andere lijstindieners. Als een lijstindieners toch inzage vraagt, moet de voorzitter hem ervan op de hoogte brengen dat de lijstindieners er nog een wijziging op komt aanbrengen en dat de voordrachtsakte dus nog niet definitief is. Vanaf het ogenblik dat de voorzitter de akte ter inzage legt, kunnen er geen wijzigingen meer op worden aangebracht.**

In het geval van indiening op papier (alleen door kiezers uit een faciliteitengemeente) kan de voorzitter de indieners op onregelmatigheden wijzen voor hij de akte aanvaardt. De indieners kan de verbetering op zijn papieren akte aanbrengen alvorens hij ze officieel indient. Van zodra de voorzitter de akte heeft aanvaard en een ontvangstbewijs heeft afgegeven, is de akte definitief en kunnen er geen wijzigingen meer op worden aangebracht.

2.2.2. Toelichting bij de voordrachtsakte (artikel 71 LPKD)

De voordrachtsakte vermeldt de voornaam, eventueel de roepnaam, de achternaam, de geboortedatum, het geslacht, het rijksregisternummer, de hoofdverblijfplaats, de nationaliteit en de handtekening van de kandidaten.

De voordrachtsakte vermeldt ook in bijlage de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, de hoofdverblijfplaats, de nationaliteit en de handtekening van de kiezers die hen voordragen, of van het aftredend raadslid dat hen voordraagt.

1° voornaam van de kandidaat

Op de voordrachtsakte moet de kandidaat zijn eerste voornaam vermelden zoals die op zijn identiteitskaart voorkomt.

Een kandidaat kan er wel voor opteren om met een andere voornaam op het stembiljet of op het computerscherm vermeld te worden, als die andere voornaam zijn gebruikelijke voornaam of roepnaam is. Dat kan hij doen door op de voordrachtsakte ook het afzonderlijke vak 'Voornaam op het stembiljet of op het computerscherm (roepnaam)' in te vullen. Die gebruikelijke voornaam of roepnaam wordt dan op het stembiljet of op het computerscherm geplaatst, in plaats van de officiële voornaam. Voor het gebruik van een roepnaam gelden de volgende regels:

- de gekozen voornaam moet een van de voornamen zijn die vermeld staan op de identiteitskaart, of moet een afgeleide zijn van een van die voornamen. Het afkorten van een voornaam, zoals bijvoorbeeld Fred voor Alfred of voor Frederik, Jef voor Jozef, Kris voor Christine, Mo voor Mohammed, Fa voor Fatima, is toegestaan. De kandidaat vult op de voordrachtsakte zijn officiële voornaam en zijn roepnaam in;

- als de kandidaat als roepnaam een naam invult die niet vermeld staat op zijn identiteitskaart en er ook geen afgeleide van is, dan moet hij aan de voordrachtsakte een akte van bekendheid toevoegen, waarmee de vrederechter, een notaris of de burgemeester bevestigt dat de kandidaat algemeen bekend staat met die voornaam.

Ik wijs erop dat uitsluitend het provinciedistrictshoofdbureau bevoegd is om te beslissen over de geldigheid van de kandidaturen en over de namen die op het stembiljet of op het scherm van de stemcomputer zullen verschijnen. De beslissingen van het provinciedistrictshoofdbureau zijn niet vatbaar voor beroep, behalve als het gaat over de verkiesbaarheid van de kandidaten.

2° achternaam van de kandidaat

Op de voordrachtsakte moet de kandidaat zijn achternaam vermelden zoals die op zijn identiteitskaart voorkomt.

Als de kandidaat wil dat de naam van zijn echtgenoot of echtgenote op het stembiljet of op het scherm van de stemcomputer aan zijn eigen naam wordt toegevoegd, dan kan hij dat ook op de voordrachtsakte invullen in een apart vak 'Naam op het stembiljet of op het computerscherm'. Dat geldt ook voor kandidaten die samenwonen met een wettelijk samenlevingscontract en voor kandidaten wiens partner overleden is. De kandidaat kiest zelf in welke volgorde de namen vermeld worden.

Het LPKD laat nu ook toe dat een kandidaat van wie de achternaam samengesteld is uit twee of meer afzonderlijke namen, op de voordrachtsakte mag invullen met welke van die namen hij vermeld wil worden op het stembiljet of op het scherm van de stemcomputer (art. 71, tweede lid LPKD). Als de kandidaat met slechts een deel van zijn samengestelde achternaam bekend staat bij het publiek, mag hij een of meer van die namen weglaten op het stembiljet of op het scherm van de stemcomputer, om te vermijden dat de kiezer in verwarring gebracht wordt door de vermelding van de verschillende afzonderlijke namen, waardoor hij minder herkenbaar wordt voor de kiezer.

Het gaat om een strikt afgebakende afwijking, die niet toelaat om andere wijzigingen aan te brengen aan de achternaam van een kandidaat, of om hem zelfs volledig te vervangen door een bijnaam of artiestennaam. De voorzitter weigert het gebruik van een naam die geen deel is van de samengestelde achternaam. Als de voorzitter de keuze van de kandidaat weigert om een andere reden, moet dat vermeld worden in het proces-verbaal van het hoofdbureau.

3° Rijksregisternummer

De Vlaamse overheid heeft een aantal maatregelen genomen, waardoor de taak van het provinciedistrictshoofdbureau aanzienlijk wordt vereenvoudigd. Zo moeten de kandidaten krachtens artikel 71 van het LPKD, naast de identificatiegegevens die vroeger al in de akte moesten worden opgenomen, verplicht het nummer van het Rijksregister op de voordrachtsakte vermelden.

Dat maakt het mogelijk om via een digitale verbinding met het Rijksregister een snelle controle te doen op naam, leeftijd, geslacht, woonplaats, status als kiezer en nationaliteit.

4° aantal kandidaten

Op eenzelfde lijst mogen niet meer kandidaten voorkomen dan er raadsleden te kiezen zijn (artikel 75 LPKD).

Artikel 6 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 bepaalt dat ieder provinciedistrict zoveel keer een raadslid telt als de provinciale deler in zijn bevolkingscijfer begrepen is. Het bevolkingsaantal dat in aanmerking moet worden genomen voor de verdeling van de raadsleden over de provinciedistricten, is het aantal personen dat ingeschreven is in het Rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de provincieraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in de gemeenten van de desbetreffende provincies hadden. Het bevolkingscijfer per provincie en per gemeente op 1 januari 2024 volgens het Rijksregister werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 14 februari 2024.

Bij besluit van 26 april 2024 heeft de Vlaamse Regering het aantal provincieraadsleden vastgesteld dat voor de verschillende provinciedistricten te verkiezen is. Hieronder vindt u een overzicht:

provincie Antwerpen		
provinciedistrict	aantal inwoners op 1 januari 2024	aantal provincieraadsleden
Antwerpen	1 065 357	20
Mechelen	359 205	7
Turnhout	479 583	9
totaal	1 904 145	36

provincie Limburg		
Provinciedistrict	aantal inwoners op 1 januari 2024	aantal provincieraadsleden
Hasselt	439 866	15
Maaseik	258 314	9
Tongeren	201 406	7
totaal	899 586	31

provincie Oost-Vlaanderen		
provinciedistrict	aantal inwoners op 1 januari 2024	aantal provincieraadsleden
Gent	659 808	15
Aalst-Oudenaarde	432 712	10
Dendermonde-Sint-Niklaas	498 077	11
totaal	1 590 597	36

provincie Vlaams-Brabant		
provinciedistrict	aantal inwoners op 1 januari 2024	aantal provincieraadsleden
Leuven	527 118	16
Halle-Vilvoorde	668 932	20
totaal	1 196 050	36

provincie West-Vlaanderen		
provinciedistrict	aantal inwoners op 1 januari 2024	aantal provincieraadsleden
Brugge	286 387	9
Ieper-Oostende-Diksmuide	382 048	11
Kortrijk-Roeselare-Tielt	557 155	16
Totaal	1 225 590	36

5° pariteitsregel inzake de aanwezigheid van beide geslachten op de lijsten

Het LPKD bevat een verplichte pariteit tussen mannen en vrouwen op de lijsten. Dat betekent concreet dat het verschil tussen het aantal mannelijke en het aantal vrouwelijke kandidaten 0 of 1 moet zijn (artikel 74, 1° LPKD). De eerste twee kandidaten mogen bovendien niet van hetzelfde geslacht zijn (artikel 74, 2° LPKD). De pariteitsregeling geldt zowel voor volledige lijsten als voor onvolledige lijsten.

Een lijst die in de voordrachtsakte de pariteitsregels niet gerespecteerd heeft of waarvan kandidaten afgewezen werden, kan tot uiterlijk **19 september 2024 om 16 uur** aan de hand van een verbeteringsakte verbeterd worden.

Afgewezen kandidaten, kandidaten die zich vrijwillig terugtrekken, of kandidaten die na de voorlopige afsluiting overleden zijn, mogen worden vervangen: de vervangers nemen dan de plaats op de lijst in van de kandidaten die zij vervangen.

De volgorde van voordracht die in de akte werd aangenomen, mag in geen geval worden gewijzigd, behalve als niet voldaan was aan de pariteitsregel, vermeld in artikel 74, 2° van het LPKD.

Als ook na het indienen van de verbeteringsakte de pariteitsregels niet zijn gerespecteerd, dan wijst het provinciedistrictshoofdbureau de lijst in kwestie af. Als er geen verbeteringsakte wordt ingediend, wijst het provinciedistrictshoofdbureau de lijst in kwestie ook af, tenzij de pariteit behouden blijft. In dat laatste geval hernummert het hoofdbureau de kandidaten op de lijst door de opengevallen plaatsen op te vullen. Het verandert daarbij de onderlinge volgorde van de kandidaten niet.

Als het provinciedistrictshoofdbureau een of meer kandidaten van een lijst schrapt en daardoor de pariteit niet wordt behouden of hersteld, dan wordt de lijst in kwestie afgewezen.

6° lijstnamen

De voordracht vermeldt ook de lijstnaam die boven de kandidatenlijst op het stembiljet of het computerscherm moet komen. Die lijstnaam bestaat uit ten hoogste twintig tekens (artikel 60 LPKD). Bij ministerieel besluit van 16 juli 2012 werden de toegestane tekens vastgesteld. Als bijlage vindt u de toegestane tekens. Als enige bijkomende regel geldt dat een spatie niet mag gevolgd worden door een andere spatie.

Verboden lijstnamen

De vermelding van een lijstnaam waarvan gebruikgemaakt is door een politieke partij die door minstens drie leden vertegenwoordigd is in het Vlaams Parlement en waaraan bij een vorige verkiezing met het oog op de vernieuwing van parlementen op Europees, federaal en regionaal niveau bescherming werd verleend, kan op gemotiveerd verzoek van die politieke partij door de Vlaamse Regering worden verboden.

De lijst van de lijstnamen waarvan het gebruik verboden is, zal in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op maandag 2 september 2024.

Beschermde lijstnamen en gemeenschappelijke volgnummers

Krachtens artikel 61 van het LPKD kan elke politieke partij die door minstens drie leden vertegenwoordigd is in het Vlaams Parlement, een voorstel indienen tot bescherming van de lijstnaam die ze in de voordrachtsakten wil vermelden en tot het verkrijgen van een gemeenschappelijk volgnummer.

Het voorstel tot bescherming van de lijstnaam moet worden ondertekend door ten minste drie Vlaamse parlementsleden die tot de politieke formatie behoren die de lijstnaam zal gebruiken. Een parlements lid mag maar één enkel voorstel ondertekenen.

Het voorstel tot bescherming van de lijstnaam moet aan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde overhandigd worden op dinsdag 3 september 2024 tussen 10 en 12 uur (de veertigste dag voor de verkiezingen). Het voorstel moet worden afgegeven door een parlements lid die de aanvraag heeft ondertekend.

Het voorstel tot bescherming van de lijstnaam vermeldt de voornaam of voornamen, de achternaam en de contactgegevens van de nationale voorzitter van de politieke formatie of van de door hem gemandateerden.

De voorzitters van de partijen die door ten minste drie leden in het Vlaams Parlement vertegenwoordigd zijn, en die dus in aanmerking komen om een bescherming van een lijstnaam te verkrijgen, ontvangen een afzonderlijke brief met nadere informatie over het indienen van de aanvraag.

Op 3 september 2024 om 12 uur, dat is onmiddellijk na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een voorstel tot bescherming van de lijstnaam, zal overgegaan worden tot de loting om de gemeenschappelijke volgnummers aan te wijzen.

De lijstnamen en de gemeenschappelijke volgnummers worden vervolgens binnen vier dagen in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Na de loting deelt de Vlaamse Regering aan de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus de toegekende gemeenschappelijke volgnummers en de aan die nummers voorbehouden lijstnamen mee. Zij deelt hen ook de voor naam of voornamen en de achternaam en de contactgegevens van de nationale voorzitter van de politieke formatie of van de door hem gemandateerden, die gemachtigd zijn de kandidatenlijsten voor echt te erkennen.

De indieners van de voordrachtsakten die een beschermde lijstnaam en een gemeenschappelijk volgnummer gebruiken, moeten een getuigschrift toevoegen van de nationale voorzitter van de politieke formatie of van de door hem gemandateerde. Als dat getuigschrift niet wordt voorgelegd, dan weigert de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau aan die lijst het gebruik van de beschermde lijstnaam en van het gemeenschappelijke volgnummer (artikel 64 LPKD).

7° aanvraag voor het verkrijgen van een provinciaal volgnummer

Als in een provinciedistrictshoofdbureau dat niet in de provinciehoofdplaats gevestigd is, een lijst wordt ingediend die geen gemeenschappelijk volgnummer op gewestelijk vlak heeft verkregen, kunnen de kandidaten vragen dat hun lijst hetzelfde volgnummer krijgt als de lijst die in de provinciehoofdplaats is ingediend (artikel 66 LPKD). Dat gebeurt door het daartoe bestemde vak in de voordrachtsakte in te vullen.

De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau die een dergelijk verzoek ontvangt, zendt onmiddellijk een exemplaar van de voordrachtsakte aan de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau in de provinciehoofdplaats. De lijsttrekker van de in de hoofdplaats voorgedragen lijsten of de kandidaat die hij daartoe gemandateerd heeft, mag ter plaatse tot woensdag 18 september 2024 (de 25ste dag voor de stemming) voor 16 uur, inzage nemen van de verzoekschriften en verklaart schriftelijk dat hij al dan niet akkoord gaat met het gebruik van hetzelfde volgnummer.

8° verklaring inzake aangifte van en controle op de verkiezingsuitgaven

Door de voordrachtsakte (of de verbeteringsakte) te ondertekenen verklaren de kandidaten dat zij de bepalingen over de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven zullen naleven. Zij verbinden er zich ook toe de uitgaven en de herkomst van de geldmiddelen aan te geven, de identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan, te registreren en de identiteit van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die hen gesponsord hebben voor een bedrag van 125 euro en meer, te registreren. Die verklaring is in de voordrachtsakte opgenomen.

De akte van bewilliging werd reeds in 2006 afgeschaft. De vermelding van een persoon op de voordrachtsakte en de ondertekening door de kandidaat houdt in dat de betrokkene met zijn kandidaatstelling heeft ingestemd.

2.2.3. Ondertekening en indiening van de voordrachtsakte

De lijsttrekker dient de voordrachtsakte in bij de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau. Dat gebeurt verplicht digitaal, behalve in het geval dat de voordrachtsakte ingediend wordt door een kiezer uit een faciliteitengemeente, die de keuze heeft tussen digitale indiening of indiening op papier (artikel 84, 3° LPKD en artikel 1 BVR van 1 december 2023 tot uitvoering van het LPKD wat betreft de indiening van de voordrachtsakten van kandidaten voor de lokale en provinciale verkiezingen).

De voordrachtsakte moet ondertekend zijn, ofwel door minstens één aftredend provincieraadslid (formulier P27a), ofwel door ten minste vijftig kiezers van de provincie (formulier P26a) (artikel 84, 2° LPKD).

Kiezers die een voordracht ondertekenen, hoeven niet kiesgerechtigd te zijn in het provinciedistrict waarvoor zij kandidaten voordragen. Zij moeten wel kiezer zijn in de provincie waartoe het provinciedistrict behoort. De kandidaten mogen de voordrachtsakte mee ondertekenen als kiezers.

2.3. Eventuele bijlage bij de voordrachtsakte: akte van fractievorming

Als algemeen principe bepaalt artikel 38 van het Provinciedecreet dat de provincieraadsleden die op eenzelfde lijst verkozen zijn, één fractie vormen in de nieuw verkozen raad.

In afwijking van die basisregel bevat artikel 38, §2 van het Provinciedecreet de mogelijkheid voor de kandidaat-raadsleden die op eenzelfde lijst verkozen zijn, om ervoor te opteren om twee fracties in de provincieraad te vormen. Op die wijze wordt tegemoet gekomen aan de gevolgen van de realiteit dat twee partijen samen één voordrachtsakte indienen.

Het Provinciedecreet stelt een dubbele mogelijkheid open om af te wijken van het principe dat de raadsleden, verkozen op een lijst, één fractie vormen:

1°) de kandidaat-raadsleden kunnen vooraf beslissen dat zij twee fracties zullen vormen;

2°) zij kunnen de mogelijkheid open houden om twee fracties te vormen. Die beslissing wordt dan genomen op de installatievergadering van de provincieraad, als een meerderheid van de verkozen raadsleden die potentieel een afzonderlijke fractie kunnen vormen, daartoe beslist.

De akte van fractievorming moet bij de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau ingediend worden, samen met de voordrachtsakte of de verbeteringsakte (artikel 38, §2, 7° Provinciedecreet). Uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag moet een afschrift van deze akte van fractievorming aan de provinciegriffier worden afgegeven, tegen ontvangstbewijs (artikel 38, §2, 8° Provinciedecreet)..

Op die akte inzake fractievorming vermelden de kandidaten tot welke fractie zij, bij een eventuele verkiezing, behoren. De gemaakte keuze is niet herroepbaar. Het kandidaat-raadslid dat zich in de akte inzake fractievorming niet bekend tot een bepaalde fractie, wordt geacht te opteren voor de grootste fractie in de provincieraad en, ingeval beide fracties evenveel leden tellen, tot de fractie waartoe de lijstaanvoerder behoort.

Als aan deze regeling niet voldaan is, kunnen geen aparte fracties in de raad gevormd worden.

Het te gebruiken model van akte inzake fractievorming (P26c) wordt ter beschikking gesteld op de verkiezingswebsite.

3. Het ophalen en beheren van de kandidatenlijsten en de beschikbare software

Het Agentschap Binnenlands Bestuur heeft ten behoeve van het provinciedistrictshoofdbureau de nodige software ontwikkeld. **De software wordt algemeen gebruikt voor het ophalen en beheren van de kandidatenlijsten, zowel in de gemeenten waar met potlood en papier wordt gestemd, als waar digitaal wordt gestemd. De toepassing is toegankelijk via het internet en kan met een pc met internetverbinding, browser en e-ID-kaartlezer gebruikt worden. Het provinciebestuur stelt de nodige pc's ter beschikking. Er wordt sterk aangeraden in minimaal twee pc's te voorzien zodat er tenminste een back-up toestel is.** Het agentschap zal vooraf via de gemeentelijke coördinator vragen om een inlogtest en een test met de digitale handtekening te doen.

Let op: voor de verbinding met de centrale servers van de Vlaamse overheid is een internetverbinding noodzakelijk. Er is geen verbinding met netwerken zoals Fedman en Publink. Als de pc's opgesteld worden in een gebouw van de FOD Justitie, moet u ervoor zorgen dat er ofwel een aparte internetverbinding beschikbaar is, ofwel dat er pc's van Justitie gebruikt worden. Een pc die niet geconfigureerd is voor gebruik binnen de FOD Justitie, zal geen internetverbinding kunnen maken via het netwerk van de FOD Justitie.

3.1. Software voor het ophalen en beheren van de kandidatenlijsten en ondersteuning van de controle via het Rijksregister

Het provinciedistrictshoofdbureau is bevoegd om te onderzoeken of de ingediende lijsten en de kandidaturen in overeenstemming zijn met de wetgeving. De akten kunnen eventueel nog verbeterd worden tot uiterlijk 19 september 2024 om 16 uur.

Concreet zal de voorzitter van het hoofdbureau de ondertekende voordrachtsakten via de webtoepassing digitaal ontvangen hebben. Alleen kiezers van een faciliteitengemeente kunnen voordrachtsakten ook op papier indienen. In dat geval moet de voorzitter de kandidatenlijsten invoeren in de toepassing aan de hand van het rijksregisternummer van de kandidaten. Er gebeurt dan een controle via het Rijksregister. Telkens nadat de ingediende lijsten voorlopig afgesloten zijn en definitief afgesloten zijn (eventueel na beroep), worden ze gepubliceerd op de website vlaanderenkiest.be en doorgestuurd naar de media. Iedereen kan zo vanaf ca. 17 september 2024 de ingediende kandidaturen voor de verkiezingen raadplegen.

Iedereen die een computer in een hoofdbureau gebruikt, moet zich om veiligheidsredenen identificeren met zijn elektronische identiteitskaart en PIN-code.

Om toegang te krijgen tot de toepassing en om de digitale pv's te kunnen ondertekenen, moeten de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van het hoofdbureau en eventueel andere leden die toegang moeten hebben, gekend zijn door het informaticasysteem. Hiervoor moet de gemeentelijke coördinator ruim vooraf de rijksregisternummers van deze personen in de toepassing "contactenbeheer" hebben toegevoegd.

De voorzitters ontvangen alle nuttige informatie in verband met de toegang en het gebruik van de toepassing. Er is ook in ondersteuning voorzien:

- door personeelsleden van het Agentschap Binnenlands Bestuur (juridisch, organisatie, procedures) op het nummer 02/595 2999;
- de helpdesk van de verkiezingssoftware (gebruik van de webtoepassingen) op het nummer 02/595 3111.

Zoals al is vermeld, worden de gegevens van de kandidaten via die computertoepassing gecontroleerd in het Rijksregister: naam, leeftijd, geslacht, woonplaats, status als kiezer en nationaliteit. Ook onwettige dubbele kandidaatstellingen worden gemeld. Daarnaast geeft de softwaretoepassing ook aan als de door het decreet verplichte pariteitsregels inzake de gelijkwaardige aanwezigheid van beide geslachten op de lijsten, niet is gerespecteerd.

Ook belangrijk is dat steeds gecontroleerd wordt op de juistheid van de roepnaam en van de dubbele achternaam.

Belangrijk is ook dat de toepassing in de meeste gevallen alleen een waarschuwing geeft en niet blokkeert. Het is immers niet aan het agentschap om te oordelen over de geldigheid van de voordrachten. Het is bijgevolg technisch mogelijk om bijvoorbeeld een minderjarige kandidaat te aanvaarden. Ik wil benadrukken dat het uitermate belangrijk is om elke waarschuwing grondig te evalueren.

3.2. Aanmaken van de lijsten met behulp van de toepassing

Het is essentieel dat de invoer van de voorgedragen kandidaten in het informatiebestand uitermate zorgvuldig gebeurt door de indiener. De gegevens die ingevoerd worden, vormen immers de basis voor het aanmaken van de kandidatenlijsten voor de stemcomputers en voor een bestand dat gebruikt kan worden voor het drukken van de lijsten die op het gemeentesecretariaat ter inzage gelegd worden, en de stembiljetten.

Als de lijst door de indiener werd gemaakt en ingediend met behulp van de webtoepassing, dan kan het hoofdbureau de gegevens eenvoudig ophalen via de webtoepassing. Als de voordrachtsakte op papier is aangemaakt en ingediend (alleen door kiezers uit een faciliteitengemeente), moeten de rijksregisternummers van de kandidaten worden ingevoerd. In beide gevallen moet gelet worden op de eventuele roepnaam en dubbele achternaam, als die opgegeven zijn.

Het systeem genereert bij de voorlopige afsluiting, de definitieve afsluiting en eventueel de definitieve afsluiting na beroep, het proces-verbaal van de afsluiting, dat ook de kandidatenlijsten bevat.

Het hoofdbureau drukt het proces-verbaal af en alle leden ondertekenen het ter goedkeuring.

De voorzitter bevestigt daarna, door middel van zijn digitale handtekening, de inhoud van het proces-verbaal. Het agentschap weet op die manier dat het proces-verbaal afgedrukt en ondertekend is door de leden van het bureau en dat de werkzaamheden zijn beëindigd.

Let op: het juridisch relevante document is het afgedrukte proces-verbaal dat ondertekend is door alle leden van het hoofdbureau.

3.3. Schermafdrucken voor de gemeenten met digitale stemming

Voor de gemeenten waar digitaal wordt gestemd, zal na verwerking van de gegevens door het centraal computersysteem aan elke voorzitter een voorstelling van de lijsten en kandidaten op papier voorgelegd worden. De voorzitter kijkt deze documenten na en ondertekent ze. Personeelsleden van het Agentschap Binnenlands Bestuur zullen hiervoor met de voorzitters afspraken maken en ter plaatse komen. De tijd waarbinnen deze controle-operatie moet voltooid worden, is bijzonder beperkt. Ik verzoek de voorzitters dan ook hiervoor hun volledige medewerking te verlenen. Het klonen van de USB-sticks voor het opstarten van de stembureaus kan pas starten als alle goedkeuringen ingediend zijn.

4. Kennisgeving van de voorgedragen lijsten aan de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau

Geen enkele kandidaat mag op twee of meer lijsten in een provincie worden voorgedragen. De webtoepassing controleert op een meervoudige kandidaatstelling. De voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus worden uiterlijk op maandag 16 september 2024 (de 27ste dag voor de stemming) om 16 uur in kennis gesteld van de gevallen van meervoudige kandidaatstelling (artikel 84, 12° LPKD).

In voorkomend geval vermeldt de voorzitter het verzoek voor een gemeenschappelijk volgnummer op provinciaal niveau aan de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau (zie punt 7° onder rubriek II.2.2.2).

5. Voorlopige afsluiting van de kandidatenlijst

Het provinciedistrictshoofdbureau vergadert op maandag 16 september 2024 (de 27ste dag voor de verkiezingen) om 16 uur, om de kandidatenlijsten te onderzoeken en voorlopig af te sluiten (artikel 100, 2° LPKD). Naast de getuigen die in de voordrachtsakten formeel zijn aangewezen, mag niemand de vergadering van het hoofdbureau bijwonen.

5.1. Onderzoek van de regelmatigheid van de voordrachtsakten.

Het provinciedistrictshoofdbureau moet de voordrachtsakten al bij de voorlopige afsluiting grondig onderzoeken. Het bezit daarvoor immers alle nodige gegevens. Na die voorlopige afsluiting kunnen nog verbeteringsakten worden ingediend.

Bij het onderzoek naar de geldigheid van de voordrachtsakten let het provinciedistrictshoofdbureau vooral op de regelmatigheid van het indienen van die akten. Het hoofdbureau beoordeelt zelf de ernst van eventuele onregelmatigheden en hun invloed op de geldigheid van de voordrachtsakte.

Het hoofdbureau gaat ook na of de voordrachtsakten geldig ondertekend zijn. In dat verband verwijs ik naar rubriek II.2.2.3 van deze onderrichting.

De voordrachtsvolgorde van de kandidaten wordt bepaald door het volgnummer op de voordrachtsakte dat voor de naam van elke kandidaat geplaatst wordt.

Er mogen niet meer kandidaten zijn dan te begeven mandaten. Als die regel niet is gerespecteerd, is de akte in zijn geheel foutief en moet ze afgewezen worden. Om de regelmatigheid te beoordelen neemt het hoofdbureau alleen het aantal kandidaten in aanmerking dat regelmatig op de voordrachtsakte vermeld is. Het hoofdbureau houdt dus rekening met eventuele ambtshalve schrappingen, bijvoorbeeld als er meervoudige kandidaturen zijn.

Het provinciedistrictshoofdbureau wijst ook de lijsten af die de pariteitsregels niet hebben gerespecteerd: op elk van de lijsten van kandidaten mag het verschil tussen het aantal kandidaten van elk geslacht niet groter zijn dan één. Bovendien mogen de eerste twee kandidaten van elk van de lijsten niet van hetzelfde geslacht zijn.

Bij meervoudige kandidaturen schrapt het hoofdbureau de naam van de kandidaat op beide lijsten (artikel 80 LPKD).

Als het provinciedistrictshoofdbureau de voordracht van een kandidaat onregelmatig verklaart, dan worden de redenen van die beslissing in het proces-verbaal opgenomen.

5.2. Onderzoek van de verkiesbaarheid van de kandidaten

Artikel 59 van het LPKD, in combinatie met artikel 8 van het LPKD, bepaalt aan welke voorwaarden men moet voldoen om tot provincieraadslid verkozen te kunnen worden en het te blijven.

De verkiesbaarheidsvereisten zijn:

1. Belg zijn;
2. de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt;
3. ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van een gemeente die behoort tot de provincie;
4. zich niet bevinden in een van de gevallen van uitsluiting of schorsing, die bepaald worden in artikel 15 van het LPKD:
 - door veroordeling levenslang ontzet zijn van de uitoefening van het kiesrecht;
 - in de uitoefening van het kiesrecht geschorst zijn;dat is het geval voor:
 - de beschermde personen die krachtens artikel 492/1 van het Oud Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen, en de geïnterneerden die

krachtens artikel 9, §3 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen;

- personen die door een veroordeling voor een bepaalde duur ontzet zijn van de uitoefening van hun kiesrecht.

De voorwaarden 1 en 3 moeten vervuld zijn op de dag dat de kiezerslijst wordt afgesloten (1 augustus 2024).

De voorwaarden 2 en 4 moeten vervuld zijn op de verkiezingsdag (13 oktober 2024).

Niet verkiesbaar zijn de personen die veroordeeld zijn, zelfs met uitstel, wegens een van de misdrijven vermeld in artikel 240, 241, 243 en 245 tot en met 248 van het Strafwetboek, gepleegd tijdens de uitoefening van een gemeenteamt. Die onverkiesbaarheid eindigt 12 jaar na de veroordeling.

Niet-Belgen kunnen geen kandidaat zijn voor de provincieraadsverkiezingen.

Het provinciedistrictshoofdbureau wijst de kandidaten af die op de dag van de verkiezing:

- de vereiste leeftijd nog niet bereikt zullen hebben;
- van het verkiesbaarheidsrecht uitgesloten zijn of in de uitoefening van het verkiesbaarheidsrecht geschorst zijn.

De kandidaat moet voor het provinciedistrictshoofdbureau niet zelf bewijzen dat hij aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoet. Het hoofdbureau daarentegen moet in het bezit zijn van bewijzen over de onverkiesbaarheid van die kandidaat om hem te kunnen afwijzen. Als er geen bewijs geleverd is, stelt het hoofdbureau dat vast en behoudt het de kandidaat op de lijst. Mochten naderhand nieuwe elementen aangebracht worden bij de instanties die hiervoor bevoegd zijn, dan zal het hoofdbureau daaruit de nodige gevolgen trekken.

In rechte kan het hoofdbureau een kandidaat ambtshalve en zonder enige tussenkomst van tegenkandidaten afwijzen, wegens een vastgestelde onverkiesbaarheid. In de praktijk zal het hoofdbureau over het algemeen echter alleen optreden bij een betwisting.

Toch heeft de wetgever aan de voorzitter van het hoofdbureau een duidelijke taak gegeven in verband met de bewijslast. Als het hoofdbureau sommige kandidaten wegens onverkiesbaarheid afgewezen heeft, of als een bezwaarschrift werd ingediend met betrekking tot de verkiesbaarheid van een voorgedragen kandidaat, dan moet de voorzitter bij de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijst het gemeentebestuur in kwestie verzoeken een eensluidend verklaard afschrift of een uittreksel uit alle beschikbare documenten toe te sturen, waaruit nadere informatie kan blijken over de verkiesbaarheid van die kandidaten.

Artikel 89 en 100, 5° van het LPKD bepalen in dit verband dat een bezwaarschrift gemotiveerd moet zijn: vage beweringen kunnen dus niet volstaan om de voorzitter te verplichten tot dat onderzoek.

Afgezien van de bovenvermelde verplichting heeft de voorzitter van het hoofdbureau steeds het recht om tot onderzoek over te gaan. Hij kan zich daartoe ambtshalve richten tot andere besturen, zoals bijvoorbeeld tot de griffies en parketten van de rechtbanken, om alle documenten te verkrijgen die voor het onderzoek van het bij hem ingediende bezwaar nuttig kunnen zijn. De geraadpleegde instanties zijn verplicht de door de voorzitter gevraagde gegevens onmiddellijk en gratis ter beschikking te stellen.

Juridisch mag het hoofdbureau een kandidaat wegens onverkiesbaarheid al afwijzen bij de voorlopige afsluiting van de lijsten. Met die mogelijkheid moet echter omzichtig worden omgesprongen. Zelfs als er op dat ogenblik bij het hoofdbureau al documenten zijn ingediend waaruit de onverkiesbaarheid van kandidaten blijkt, zoals bijvoorbeeld een bewijs inzake verval van de politieke rechten, dan nog blijft het mogelijk dat een latere beslissing over de politieke rechten van die persoon de eerste tenietgedaan heeft. Bij de voorlopige afsluiting moet dus met grote omzichtigheid te werk gegaan worden.

Het is daarom, behalve in een duidelijk en algemeen bekend geval, aan te raden om een beslissing over de verkiesbaarheid uit te stellen tot bij de definitieve afsluiting.

5.3. Opmaak van het proces-verbaal bij de voorlopige afsluiting

De informaticatoepassing genereert het proces-verbaal van de voorlopige afsluiting, inclusief de kandidatenlijsten. Dat proces-verbaal van de voorlopige afsluiting moet door de leden van het hoofdbureau en door al de aanwezige getuigen ondertekend worden (formulier P38a).

De voorzitter van het hoofdbureau ondertekent daarna met zijn elektronische identiteitskaart het proces-verbaal ook digitaal. Daarmee bevestigt hij de ondertekening van het proces-verbaal door alle bureauleden. Als om een of andere reden de voorzitter niet digitaal kan ondertekenen, kan de plaatsvervangend voorzitter van het hoofdbureau dat in zijn plaats doen.

Nadat de voorzitter de lijsten die aan de verkiezingen deelnemen, voorlopig heeft goedgekeurd door middel van zijn digitale handtekening, worden zij vanaf 17 september 2024 gepubliceerd op de website vlaanderenkiest.be en doorgegeven aan de media.

Als het hoofdbureau de voordracht van bepaalde kandidaten onregelmatig verklaart, worden de redenen van die beslissing in het proces-verbaal opgenomen. Onmiddellijk wordt een uittreksel van die beslissing, waarin de redenen voor het onregelmatig verklaren zijn vermeld, bij aangetekende brief toegestuurd aan de kandidaat die de akte, waarop de afgevoerde kandidaten voorkomen, heeft overhandigd.

Als de onverkiesbaarheid van een kandidaat als reden is aangevoerd, dan wordt het uittreksel uit het proces-verbaal op dezelfde wijze ook aan de betrokken kandidaat gestuurd.

6. Bezwaarschriften na de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijsten

Op dinsdag 17 september 2024 (de 26ste dag voor de stemming) zetelt de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau van 13 tot 16 uur voor het in ontvangst nemen van de gemotiveerde bezwaarschriften tegen de aanvaarding van bepaalde kandidaturen.

De personen die de aanvaarde of afgewezen lijsten hebben ingediend of, als zij afwezig zijn, een van de kandidaten die op deze lijsten voorkomen, kunnen bij de voorzitter van het hoofdbureau een met redenen omkleed bezwaarschrift tegen de aanvaarding van bepaalde kandidaturen indienen, tegen ontvangstbewijs.

De voorzitter brengt die dag zelf nog met een aangetekende brief die bezwaarschriften ter kennis aan de kandidaat die de betwiste voordracht heeft ingediend. Als de verkiesbaarheid van een kandidaat wordt betwist, wordt ook die kandidaat daarover op dezelfde wijze rechtstreeks ingelicht (formulier P36).

Als het hoofdbureau bij de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijst bepaalde kandidaten wegens onverkiesbaarheid heeft afgewezen, of als een bezwaarschrift, gegrond op de onverkiesbaarheid van een kandidaat, is ingediend, dan verzoekt de voorzitter van het hoofdbureau het gemeentebestuur hem onmiddellijk een eensluidend verklaard afschrift of een uittreksel te bezorgen van alle stukken waarover het bestuur beschikt, en die nadere informatie kunnen bevatten over de verkiesbaarheid van de kandidaat. De secretaris van het hoofdbureau bezorgt dat verzoek onmiddellijk aan het gemeentebestuur.

Als de kandidaat minder dan vijftien dagen in de gemeente verblijft en de stukken waaruit onverkiesbaarheid kan blijken, nog niet bij het gemeentebestuur zijn aangekomen, dan bezorgt het gemeentebestuur het verzoek van het hoofdbureau onmiddellijk aan het gemeentebestuur van de vorige verblijfplaats van de kandidaat.

De voorzitter kan desgewenst nog andere onderzoeken uitvoeren, zowel over de verkiesbaarheid van de kandidaten als over andere aangevoerde onregelmatigheden.

Alle stukken die aangevraagd worden in het kader van het bovenstaand onderzoek, worden kosteloos afgegeven.

Als de voorzitter ambtshalve inlichtingen inwint over de verkiesbaarheid van een kandidaat, is het aangewezen dat hij zo spoedig mogelijk die kandidaat inlicht om hem in de mogelijkheid te stellen zijn verdediging voor te bereiden en op de vergadering van de definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten aanwezig te zijn.

7. Verbeteringsakten na de voorlopige afsluiting van de kandidatenlijsten

De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau zetelt opnieuw op donderdag 19 september 2024 (de 24ste dag voor de stemming) tussen 14 en 16 uur om eventueel de in artikel 91 van het LPKD vermelde memories en verbeteringsakten in ontvangst te nemen. Die verbeteringsakte is alleen ontvankelijk als een kandidaat zich vrijwillig wil terugtrekken of overleden is na de voorlopige afsluiting of als één of meer kandidaten die op de voordracht voorkomen, afgewezen zijn om één van de volgende redenen:

- 1° de gegevens zijn foutief of onvolledig op de voordrachtsakte als vermeld in artikel 71, eerste tot en met vierde lid van het LPKD;
- 2° er staan te veel kandidaat-titularissen of kandidaat-opvolgers op de voordrachtsakte;
- 3° de regels voor de evenwichtige samenstelling van de kandidatenlijsten, vermeld in artikel 74, 1° van het LPKD werden niet nageleefd;
- 4° de regels voor de rangschikking van de kandidaten, vermeld in artikel 74, 2° van het LPKD, werden niet nageleefd;
- 5° de regels omtrent de lijstnaam, vermeld in artikel 60 en 62 van het LPKD, werden niet nageleefd;
- 6° een kandidaat is niet verkiesbaar.

Niet-verkiesbare kandidaten of kandidaten die zich vrijwillig terugtrekken of overleden zijn, mogen met een verbeteringsakte worden vervangen: de vervangers moeten de plaats innemen van de geschrapte kandidaten of van de kandidaten die zich vrijwillig terugtrekken of overleden zijn.

De volgorde van voordracht die in de afgewezen akte werd aangenomen, mag in geen geval met een verbeteringsakte worden gewijzigd, behalve als niet voldaan was aan de pariteitsregel, vermeld in artikel 74, 2° van het LPKD.

Als ook na het indienen van de verbeteringsakte de pariteitsregels nog niet zijn gerespecteerd, dan wijst het hoofdbureau de lijst in kwestie af. Als er geen verbeteringsakte wordt ingediend, wijst het hoofdbureau de lijst in kwestie ook af, tenzij de pariteit behouden blijft. In dat laatste geval hernummert het hoofdbureau de kandidaten op de lijst door de opengevallen plaatsen op te vullen. Het verandert daarbij de onderlinge volgorde van de kandidaten niet. Als het hoofdbureau overgaat tot het schrappen van de kandidaten van een lijst en de pariteit wordt daarbij niet behouden of hersteld, dan wijst het hoofdbureau de lijst in kwestie af.

De verbeteringsakte wordt ondertekend door de lijsttrekker, de kandidaten die zich vrijwillig terugtrekken en de eventueel nieuw toegevoegde kandidaten. De geldige handtekeningen van de voordragende kiezers en van de kandidaten, en alle regelmatige vermeldingen in de afgewezen voordracht blijven van kracht als de verbeteringsakte aanvaard wordt.

8. Definitieve afsluiting van de kandidatenlijst (artikel 100, 8° - 14° LPKD)

8.1. Definitieve afsluiting en eventueel beroep

8.1.1. Vergadering tot definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten

Op donderdag 19 september 2024 (de 24ste dag voor de verkiezingen) om 16 uur, vergadert het provinciedistricts-hoofdbureau om de kandidatenlijsten definitief af te sluiten.

De volgende personen mogen die vergadering bijwonen: de indieners van de lijsten, en alleen bij hun afwezigheid, de kandidaten die op dinsdag 17 september 2024 een bezwaarschrift, of op 19 september 2024 een memorie of een verbeteringsakte ingediend hebben.

Deze personen mogen de vergadering over de definitieve afsluiting bijwonen, omdat zij het recht hebben gemotiveerde bezwaarschriften of een memorie van wederantwoord bij het hoofdbureau in te dienen. Zij stellen zich dan partij in het geschil, waardoor hun aanwezigheid op de vergadering over de definitieve afsluiting verantwoord is.

Het spreekt vanzelf dat de getuigen die op de voordrachtsakten zijn aangewezen om de vergaderingen van het provinciedistrictshoofdbureau bij te wonen, de vergadering ook mogen bijwonen.

Bij betwisting over de verkiesbaarheid van een kandidaat mogen ook die kandidaat en de indiener van het bezwaar op de vergadering aanwezig zijn. Ze mogen zich door een gemachtigde laten vervangen. Die machtiging moet blijken uit een geschreven volmacht.

Zowel met betrekking tot die aanwezigheid als wat het recht op later beroep betreft, is het niet billijk om de persoon die voor de voorlopige afsluiting geschreven opmerkingen over de verkiesbaarheid van een kandidaat heeft ingediend, gelijk te stellen met degene, die na de voorlopige afsluiting, een bezwaarschrift ingediend heeft. De persoon waarvan de opmerkingen bij de voorlopige afsluiting verworpen zijn, heeft immers de gelegenheid gehad ze opnieuw door middel van een bezwaarschrift naar voren te brengen na de voorlopige afsluiting. Opmerkingen moeten trouwens, in tegenstelling tot bezwaarschriften, niet gemotiveerd zijn en moeten ook niet ter kennis gebracht worden van de belanghebbende kandidaten. Die hebben bijgevolg niet dezelfde waarborgen inzake verdediging gehad. Een persoon wiens schriftelijke opmerking bij de voorlopige afsluiting aangenomen werd, maar daarna bij de definitieve afsluiting van de hand gewezen werd, zou zich benadeeld kunnen achten omdat hij niet van het recht op bezwaar heeft kunnen gebruikmaken en bijgevolg niet in de gelegenheid is geweest zijn beroepsrecht uit te oefenen.

Om die moeilijkheden te vermijden, verdient het aanbeveling aan de personen die opmerkingen maken - om het even of die al dan niet worden aangenomen - aan te raden die opmerkingen in de vorm van bezwaarschriften na de voorlopige afsluiting te vernieuwen. Anderzijds beveel ik aan om, zoals al gesteld, alleen zeer omzichtig gebruik te maken van de mogelijkheid om een kandidaat al bij de voorlopige afsluiting af te wijzen op grond van onverkies-

baarheid. Als de persoon die schriftelijke opmerkingen voor de voorlopige afsluiting ingediend heeft, echter aandringt om op de vergadering aanwezig te mogen zijn en naderhand beroep te mogen instellen, lijkt het wenselijk dat het gemeentelijk hoofdbureau hem dat toestaat en het aan het hof van beroep overlaat om uitspraak te doen.

Bij de opening van de vergadering geeft de voorzitter de aanwezigen eventueel kennis van alle stukken, die hij na de voorlopige afsluiting ontvangen of verzameld heeft. Na de belanghebbenden te hebben gehoord (als zij dat wensen), sluit het hoofdbureau de kandidatenlijst definitief af. Als het hoofdbureau daarbij een kandidaat wegens onverkiesbaarheid afwijst, of een bezwaar, waarbij onverkiesbaarheid aangevoerd wordt, van de hand wijst, vraagt de voorzitter, naargelang het geval, aan de kandidaat of aan de indiener van het bezwaar (eventueel aan hun gemachtigde), of hij al dan niet tegen de beslissing van het hoofdbureau een beroep wenst in te stellen. Ik wijs erop dat de aanwezigheid, persoonlijk of bij gemachtigde, vereist is, voor de ontvankelijkheid van het beroep. In voorkomend geval verzoekt de voorzitter de belanghebbende op het proces-verbaal zelf een verklaring van beroep te ondertekenen. In elk geval wordt van de verwerping van de kandidatuur of van de afwijzing van het bezwaar melding gemaakt in het proces-verbaal.

De beslissingen van het hoofdbureau die geen betrekking hebben op de verkiesbaarheid van de kandidaten, zijn niet vatbaar voor beroep).

Als er geen beroep wordt ingediend, maakt het hoofdbureau het proces-verbaal van de definitieve afsluiting op aan de hand van formulier P39a (definitieve afsluiting zonder beroep).

In geval van beroep tegen een beslissing van het hoofdbureau, verdaagt dit hoofdbureau de definitieve afsluiting en stelt het het proces-verbaal van de definitieve afsluiting met beroep op aan de hand van formulier P39b (definitieve afsluiting met beroep).

De voorzitter van het hoofdbureau moet persoonlijk op vrijdag 20 september 2024 tussen 11 en 13 uur (de 23ste dag voor de stemming) naar de zetel van het hof van beroep gaan om de voorzitter van het hof van beroep een exemplaar te overhandigen van het proces-verbaal betreffende dat beroep en de bijhorende documenten (formulieren P39c en P39d).

Het hoofdbureau vergadert op maandag 23 september 2024 (de 20ste dag voor de stemming) om 18 uur, om de beslissing van het hof van beroep uit te voeren (artikel 97 LPKD). Het neemt akte van de beslissingen van het hof en wijzigt eventueel de kandidatenlijsten. Het hoofdbureau maakt het proces-verbaal op van die verrichtingen (formulier P40).

8.1.2. Proces-verbaal, invoer van de kandidaten in het informatiebestand, eventuele beroepen

Zoals vermeld, haalt de voorzitter van het hoofdbureau de kandidatenlijsten op via digitale weg en beheert hij deze via de centrale webtoepassing van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Nadat de voorzitter de lijsten die aan de verkiezingen deelnemen, definitief (eventueel na beroep) heeft goedgekeurd door middel van zijn digitale handtekening, worden zij vanaf 20 september 2024 (of vanaf 24 september 2024 als er een beroep werd ingediend) gepubliceerd op de website vlaanderenkiest.be en doorgegeven aan de media.

Ik wees er al op dat de gegevens die in het informatiebestand ingevoerd zijn, de basis vormen voor het aanmaken van de kandidatenlijsten voor de stemcomputers (voor de gemeenten waar met stemcomputers wordt gestemd) en voor een bestand dat kan gebruikt worden voor het drukken van de stembiljetten (voor de gemeenten waar met potlood en papier wordt gestemd) en van de lijsten die op het gemeentesecretariaat ter inzage gelegd worden.

Het computersysteem genereert het proces-verbaal van de definitieve afsluiting, inclusief de kandidatenlijsten.

Het hoofdbureau drukt het proces-verbaal af. De leden van het hoofdbureau en alle aanwezige getuigen ondertekenen het proces-verbaal. De voorzitter van het hoofdbureau ondertekent daarna met zijn elektronische identiteitskaart het proces-verbaal ook digitaal. Daarmee bevestigt hij de ondertekening van het proces-verbaal door alle bureauleden. Als om een of andere reden de voorzitter niet digitaal kan ondertekenen, kan de plaatsvervangend voorzitter van het hoofdbureau dat in zijn plaats doen.

8.2. Nummering van de lijsten

Als er geen beroep werd ingesteld tegen de beslissing van het hoofdbureau bij de definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten, vindt de nummering van de lijsten plaats op dezelfde dag, donderdag 19 september 2024. De verschillende lotingen hiervoor worden gehouden door de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau. Daartoe moeten de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus die buiten de provinciehoofdplaats gevestigd zijn, na de definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten via het snelste kanaal aan de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau medelen welke de aanvaarde kandidatenlijsten in hun provinciedistrict zijn. Na de loting moet de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau via het snelste kanaal het resultaat van de lotingen medelen aan de voorzitters van de andere provinciedistrictshoofdbureaus van hun provincie. Deze mededeling is belangrijk omdat de volgnummers in de toepassing van het kandidatenbeheer moeten ingegeven worden door de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau.

Als er een verklaring van beroep werd geformuleerd, wordt de nummering van de lijsten uitgesteld tot de vergadering van maandag 23 september 2024, nadat het hoofdbureau van de beslissing van het hof van beroep kennis heeft genomen. Bij de nummering moet rekening gehouden worden met de toekenning van de gemeenschappelijke nummers voor de politieke partijen met een beschermde lijstnaam (artikel 60 tot en met 64 van het LPKD).

8.2.1. Gemeenschappelijk volgnummer (artikel 61-64 LPKD)

Artikel 61 van het LPKD bepaalt dat elke politieke formatie die in het Vlaams Parlement door ten minste drie leden vertegenwoordigd is, bij de Vlaamse Regering of de gemachtigde van de Vlaamse Regering een voorstel kan indienen tot het verkrijgen van de bescherming van de lijstnaam die ze wil vermelden in de voordrachten van kandidaten en van een gemeenschappelijk volgnummer. Die voorstellen moeten worden ingediend op dinsdag 3 september 2024 (de 40ste dag voor de verkiezingen) tussen 10 en 12 uur.

Onmiddellijk na het indienen van de voorstellen tot bescherming van de lijstnaam houdt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur een loting tot toekenning van de gemeenschappelijke volgnummers (artikel 63 LPKD). De lijstnamen en de gemeenschappelijke volgnummers die aan de politieke partijen werden toegekend, worden vervolgens binnen vier dagen in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De Vlaamse Regering deelt de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus de toegekende gemeenschappelijke volgnummers en de aan die nummers voorbehouden lijstnamen mee. Ze deelt hen ook de voornaam of voornamen en achternaam en de contactgegevens mee van de nationale voorzitter van de politieke formatie of van de door hem gemandateerden (artikel 64, eerste lid LPKD).

Een lijst kan een beschermde lijstnaam en het bijhorende gemeenschappelijk volgnummer gebruiken voor de provincieraadsverkiezingen, als bij de voordrachtsakte van die lijst een getuigschrift wordt gevoegd van de nationale voorzitter van de politieke formatie of van de door hem gemandateerde. De lijstnaam moet beginnen met de beschermde lijstnaam en kan gevolgd worden door andere tekens. Als het getuigschrift niet wordt bijgevoegd, dan weigert de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau aan die lijst het gebruik van de beschermde lijstnaam en van het gemeenschappelijk volgnummer voor de provincieraadsverkiezing (artikel 64, derde lid LPKD).

8.2.2. Provinciaal volgnummer – afzonderlijke loting (artikel 67, §1 LPKD)

Artikel 66 van het LPKD bepaalt dat de kandidaten van de lijsten die ingediend zijn bij de provinciedistrictshoofdbureaus die buiten de provinciehoofdplaats gevestigd zijn, op de voordrachtsakte mogen aanduiden dat ze verzoeken om hetzelfde volgnummer te verkrijgen als zal worden toegekend aan een van de lijsten die werden ingediend in de provinciehoofdplaats (een provinciaal volgnummer dus).

Als de voorzitter een dergelijk verzoek ontvangt, stuurt hij onmiddellijk (op 14 september 2024) een exemplaar van de voordrachtsakte aan de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau. De lijsttrekker van de in de hoofdplaats voorgedragen lijst, of de kandidaat die hij daartoe heeft gemandateerd, mag ter plaatse tot 18 september 2024 (de 25ste dag voor de stemming) om 16 uur inzage nemen van de verzoekschriften en schriftelijk verklaren dat hij al dan niet akkoord gaat met het gebruik van hetzelfde volgnummer.

De voorzitter van het provinciaal hoofdbureau houdt vervolgens een afzonderlijke loting om de volgnummers toe te kennen aan de lijsten die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een provinciaal volgnummer te krijgen (artikel 67, §1 LPKD). Het gaat natuurlijk om lijsten die geen gemeenschappelijk nummer op gewestelijk niveau hebben gekregen.

Als er geen beroep werd ingesteld, vindt de nummering van de lijsten plaats op donderdag 19 september 2024 (de 24ste dag voor de stemming) nadat de lijsten werden afgesloten. Als een verklaring van beroep werd ingediend, worden de verrichtingen betreffende de nummering uitgesteld tot de vergadering van maandag 23 september 2024 (de 20ste dag voor de verkiezingen) nadat het provinciedistrictshoofdbureau van de beslissing van het hof van beroep kennis heeft genomen.

De loting van de provinciale volgnummers begint vanaf het nummer dat onmiddellijk volgt op het laatste nummer dat werd toegekend bij de loting die verricht is door de Vlaamse Regering. Eerst wordt een volgnummer toegekend aan de volledige lijsten, vervolgens aan de onvolledige lijsten.

8.2.3. Toekenning van de andere volgnummers (artikel 67, §2 LPKD)

Na de loting voor de provinciale volgnummers houdt de voorzitter van het provinciaal hoofdbureau voor elk provinciedistrict van de provincie een afzonderlijke loting om aan de lijsten die geen gebruik maken van een gemeenschappelijk lijstnummer op gewestelijk of provinciaal niveau, een nummer toe te kennen.

De loting van die lijstnummers begint vanaf het nummer dat onmiddellijk volgt op het laatste gemeenschappelijk volgnummer dat werd toegekend op provinciaal niveau. Een gemeenschappelijk volgnummer mag aan geen enkele andere lijst gegeven worden, ook niet als een politieke partij of lijst waaraan een gemeenschappelijk volgnummer werd toegekend, geen lijst in het provinciedistrict heeft voorgedragen. Eerst wordt een volgnummer toegekend aan de volledige lijsten, vervolgens aan de onvolledige lijsten.

8.2.4. Mededeling van de volgnummers aan de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus (artikel 67, §3 LPKD)

De voorzitter van het provinciaal hoofdbureau deelt onmiddellijk via het snelste kanaal het resultaat van de lotingen mee aan de voorzitters van de andere provinciedistrictshoofdbureaus van de provincie. Deze mededeling is belangrijk omdat de toekenning van de provinciale nummers in de toepassing van het kandidatenbeheer moet ingevoerd worden door de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau.

8.3. Opmaak van de stembiljetten en de lijsten die op het gemeentesecretariaat ter inzage gelegd worden (artikel 100, 14°, artikel 121 en 122 LPKD)

Als er meer kandidaten dan te verkiezen raadsleden zijn, dan maakt het provinciedistrictshoofdbureau onmiddellijk het stembiljet voor de verkiezing van de provincieraad op overeenkomstig de modellen die zijn vastgelegd bij ministerieel besluit van 18 maart 2024. De kandidatenlijst wordt zonder uitstel ter inzage gelegd op het gemeentesecretariaat van de gemeenten van het provinciedistrict. De lijst vermeldt met vette letters in zwarte inkt de achternaam van de kandidaten in dezelfde vorm als hieronder voor het stembiljet wordt bepaald, alsook hun voornaam en hun woonplaats. De onderrichtingen voor de kiezer worden bij de lijsten gevoegd en ter inzage gelegd.

Vanaf 24 september 2024 (de negentiende dag voor de verkiezingen) deelt de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau de officiële kandidatenlijst mee aan de kandidaten en aan de kiezers die hen hebben voorgedragen, als die het vragen.

De voorzitter van het hoofdbureau blijft verantwoordelijk voor de inhoud van het drukwerk. Hij zorgt er ook voor dat de toevoeging van lijstnummers na de definitieve afsluiting of eventuele aanpassingen aan de lijsten correct worden uitgevoerd.

8.3.1. Gemeenten met stemming op papier

a) kleur en afmetingen van het stembiljet

In de gemeenten waar men op papier stemt, laat de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau het stembiljet voor de provincie op **groen papier** drukken. De modellen van de stembiljetten werden vastgesteld bij ministerieel besluit van 18 maart 2024.

Het papier wordt ter beschikking gesteld door de Vlaamse overheid en draagt het watermerk zoals vastgesteld bij ministerieel besluit van 18 maart 2024. De verdeling van het stempapier gebeurt door het provinciebestuur.

De afmetingen van de stembiljetten zoals vastgelegd bij ministerieel besluit, werden niet gewijzigd ten opzichte van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2018.

De hoogte van de stembiljetten voor de provincieraadsverkiezingen wordt vastgesteld op:

- 25 cm als het aantal te verkiezen raadsleden minder dan 19 bedraagt;
- 34 cm als het aantal te verkiezen raadsleden 19 of meer bedraagt.

De breedte van de stembiljetten bedraagt 10 cm voor twee lijsten, vermeerderd met 4 cm per extra lijst. In afwijking hiervan kan de breedte van het stembiljet met maximaal drie lijsten 18 cm bedragen.

De administrateur-generaal van het Agentschap Binnenlands Bestuur kan afwijkingen toestaan op de bovenvermelde afmetingen van het stembiljet.

Vanzelfsprekend zijn de stembiljetten in het Nederlands, behalve in de faciliteitengemeenten, waar ze tweetalig zijn, met voorrang voor het Nederlands. De modellen van stembiljetten, vastgesteld bij ministerieel besluit van 18 maart 2024, voldoen aan die voorwaarde.

Het kan nodig zijn twee of meer onvolledige lijsten in dezelfde kolom te plaatsen. De voorzitter moet daarbij er over waken dat de lijsten volgens hun volgnummer gerangschikt worden.

b) opmaak van het stembiljet

De kandidaten worden op het stembiljet als volgt voorgesteld:

- volgnummer;
- stemvak;
- naam van de kandidaat (achternaam zoals weergegeven in het Rijksregister, beide namen links uitgelijnd).

De stemvakken zijn vierkantig, met in het midden een stip van dezelfde kleur als het stempapier en met een diameter van 4mm.

Voor de toepassing van deze bepalingen worden alleenstaande kandidaten geacht een onvolledige lijst te vormen.

c) drukken van de stembiljetten

Met toepassing van artikel 7 van het ministerieel besluit van 18 maart 2024 tot vaststelling van het model en de afmetingen van de stembiljetten bij de lokale en provinciale verkiezingen stelt het provinciebestuur de hoeveelheid stempapier die voor de stemming nodig is, ter beschikking van de hoofdbureaus.

U moet de stembiljetten vrijdag 11 of zaterdag 12 oktober 2024 aan de verschillende voorzitters van de stembureaus kunnen bezorgen. Aangezien de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg of de vrederechter de voorzitters van de stembureaus aanduidt, moet hij u de lijst en de adressen van die voorzitters meedelen. Zo nodig moet u bij hem aandringen om die informatie tijdig te krijgen.

U moet vooraf alle nodige schikkingen treffen opdat het drukken van de stembiljetten tijdig kan gebeuren. Alleen drukkers die de nodige waarborgen kunnen geven inzake een goede en snelle uitvoering van het werk, komen in aanmerking.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal onmiddellijk na de voorlopige afsluiting op 16 september 2024 en na de definitieve afsluiting op 19 september 2024 bestanden ter beschikking stellen die nodig zijn om de stembiljetten en de lijsten te laten drukken. Op die manier kan de drukker de namen van de kandidaten opladen, waardoor de kans op fouten afneemt. Het gebruik van dat bestand is niet verplicht. Deze bestanden komen op de website vlaanderen.be/vlaanderen-kiest/ondersteuning.

U moet op de proefdruk die de drukker u voorlegt, de vermelding "goed om te drukken" aanbrengen. Als de pakken stembiljetten die zijn bestemd voor de voorzitters van de stembureaus, in de drukkerij zelf gemaakt worden, bevat het "goed om te drukken" het aantal biljetten (dat is het aantal kiezers van het stembureau, vermeerderd met 10 %). Die pakken moet u aan de voorzitter van elk stembureau twee dagen of daags voor de verkiezing toezenden. Het aantal stembiljetten wordt vermeld op het pak dat behoorlijk verzegeld is en waarop het adres van de geadresseerde vermeld is.

In geval van aflevering aan huis door bpost, moet u vooraf met de plaatselijke verantwoordelijke van bpost de nodige afspraken maken.

Het inpakken van de stembiljetten moet onder toezicht van de voorzitter of van de afgevaardigde van het provinciedistrictshoofdbureau gebeuren. Het gebruik van stempapier moet nauwkeurig gecontroleerd worden; de bevuilde of onbruikbare bladen moeten u overhandigd worden en u moet ze onder verzegelde omslag bewaren.

Het vouwen van de stembiljetten moet gebeuren als volgt: de stemvakjes bovenaan de lijsten moeten zich aan de binnenzijde van het dichtgevouwen biljet bevinden. De eerste vouw moet horizontaal gebeuren, zodat de bovenkant van het stembiljet op de onderste helft van het stembiljet komt. Door de tweede, verticale vouw blijven de vakjes bovenaan de lijsten aan de binnenzijde van het dichtgevouwen biljet.

De getuigen voor de verrichtingen van het provinciedistrictshoofdbureau hebben geen toezicht op het drukken en het verpakken van de stembiljetten.

De facturen van de drukkers moeten naar de provincie gestuurd worden. De provincie prefinanciert deze uitgaven, verdeelt deze nadien over de gemeenten van het provinciedistrict die op papier hebben gestemd, en vordert van deze gemeenten de bijdrage terug, overeenkomstig artikel 7, §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023 tot regeling van de kosten voor de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen.

8.3.2. Gemeenten met digitale stemming

In de gemeenten met digitale stemming worden natuurlijk geen stembiljetten gedrukt.

De gemeenten waar digitaal wordt gestemd, zijn vastgesteld bij ministerieel besluit van 13 juni 2012 (gewijzigd bij ministerieel besluit van 16 mei 2024). Op 13 oktober 2024 wordt in de volgende Vlaamse gemeenten digitaal gestemd:

provincie ANTWERPEN

Aartselaar, Antwerpen, Arendonk, Baarle-Hertog, Balen, Beerse, Boechout, Bonheiden, Boom, Bornem, Borsbeek, Braschaat, Brecht, Dessel, Duffel, Edegem, Essen, Geel, Grobbendonk, Hemiksem, Herentals, Herenthout, Herselt, Hoogstraten, Hove, Hulshout, Kalmthout, Kapellen, Kasterlee, Kontich, Laakdal, Lille, Lint, Malle, Mechelen, Meerhout, Merksplas, Mol, Mortsel, Niel, Olen, Oud-Turnhout, Putte, Puurs-Sint-Amands, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Rumst, Schelle, Schilde, Schoten, Sint-Katelijne-Waver, Stabroek, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Wijnegem, Willebroek, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven, Zoersel;

provincie LIMBURG

As, Beringen, Bocholt, Bree, Diepenbeek, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hamont-Achel, Hasselt, Hechtel-Eksel, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Kinrooi, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Maaseik, Maasmechelen, Oudsbergen, Peer, Pelt, Sint-Truiden, Tessenderlo, Tongeren, Voeren, Zonhoven, Zutendaal;

provincie OOST-VLAANDEREN

Aalst, Aalter, Berlare, Buggenhout, Deinze, Dendermonde, Evergem, Kaprijke, Kruikebeke, Lebbeke, Lievegem, Lochristi, Sint-Niklaas, Temse, Zele; Zwijndrecht;

provincie VLAAMS-BRABANT

Affligem, Asse, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Dilbeek, Geetbets, Glabbeek, Grimbergen, Haacht, Halle, Herent, Hoeilaart, Holsbeek, Huldenberg, Kampenhout, Keerbergen, Kortenberg, Kraainem, Lennik, Leuven, Liedekerke, Linter, Lubbeek, Machelen, Merchtem, Opwijk, Oud-Heverlee, Overijse, Rotselaar, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Ternat, Tervuren, Tremelo, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Opem, Zaventem, Zemst, Zoutleeuw;

provincie WEST-VLAANDEREN

Alveringem, Brugge, De Panne, Knokke-Heist, Koksijde, Kortrijk, Oostende, Roeselare, Veurne.

8.4. Afsluitende verrichtingen

De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau bezorgt de processen-verbaal van het hoofdbureau over de voorlopige (formulier P38a) en definitieve afsluiting (formulier P39a, of, in geval van beroep P39b en P40), samen met de voordrachtsakten van de kandidaten en andere bijhorende stukken, aan de provinciegouverneur binnen drie dagen na de definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten (artikel 187, tweede lid LPKD).

Op het pak dat die stukken bevat, worden de datum van de verkiezing en de naam van de provincie vermeld.

9. Zonder stemming geëindigde verkiezing

Als het aantal kandidaat-raadsleden niet hoger is dan het aantal te verkiezen raadsleden, verklaart het provinciedistrictshoofdbureau alle voorgedragen kandidaten zonder meer verkozen tijdens de vergadering van de definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten op 19 september 2024 (artikel 81 LPKD).

Het hoofdbureau kan de computertoepassing voor het kandidatenbeheer uitsluitend gebruiken voor de controle van de kandidaten op leeftijd, geslacht, woonplaats, e.d. **maar mag in geen geval een voorlopige of definitieve afsluiting van de kandidatenlijsten doen.** De informaticatoepassing verwacht dan immers een stemming, wat niet het geval is.

Onmiddellijk na de vaststelling van de verkozenen maakt het provinciedistrictshoofdbureau het proces-verbaal van de verkiezing op. Alle leden van het bureau ondertekenen het. Het proces-verbaal wordt samen met de voordrachtsakten aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen bezorgd (artikel 81, tweede lid LPKD).

Een uittreksel uit het proces-verbaal van de verkiezing zonder stemming wordt aan de gekozenen bezorgd (artikel 81, tweede lid LPKD).

Het provinciedistrictshoofdbureau bezorgt aan elke gemeente van het provinciedistrict een uittreksel uit het proces-verbaal van de verkiezing zonder stemming, met het verzoek dit in de gemeente bekend te maken via de webtoepassing van de gemeente of via het infoblad of met een aanplakbiljet, waarbij aan de kiezers wordt meegedeeld dat zij op de verkiezingsdatum de leden van de provincieraad niet hoeven te verkiezen. Zij moeten echter wel nog steeds gaan stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen.

10. Aanwijzing van de getuigen voor de stembureaus en telbureaus P

Uiterlijk op maandag 9 september 2024 (vierendertig dagen voor de verkiezingen) maakt de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau bekend dat hij de aanwijzingen van getuigen voor de stembureaus en de telbureau P in ontvangst zal nemen op dinsdag 1 oktober 2024 (de twaalfde dag voor de verkiezingen) tussen 14 en 16 uur (artikel 68, §2 LPKD). Alleen de aanwijzingen van getuigen in de gemeenten waarin geen lijst wordt ingediend voor de gemeenteraadsverkiezing met gebruik van dezelfde lijstnaam, zijn ontvankelijk (artikel 118 LPKD). Voor die bekendmaking kan u gebruik maken van de modeltekst in formulier P09.

Formulier P10 bevat de nodige gegevens voor de aanwijzingen door de lijsttrekker of zijn gemandateerde. De kandidaten die erom vragen, mogen er kennis van nemen.

De getuigen voor een stembureau moeten zelf kiezer zijn in de gemeente, en, in voorkomend geval, in het stadsdistrict (artikel 115, eerste lid LPKD). De getuigen voor een telbureau P moeten kiezer zijn in de provincie (artikel 115, tweede lid LPKD). Kandidaten kunnen als getuige worden aangewezen (artikel 115, derde lid LPKD).

Elke indiener van een lijst mag slechts één getuige en één plaatsvervangend getuige per stembureau en per telbureau P aanwijzen.

De voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau brengt de voorzitters van de gemeentelijke hoofdbureaus op de hoogte van welke getuigen zijn aangewezen in hun gemeente (formulier P12).

11. Algemene telling: onderscheid tussen verkiezingen op papier en digitale verkiezingen

De organisatie van het tellen van de stemmen verschilt vanzelfsprekend naargelang het uitbrengen van de stemmen gebeurde met potlood en papier, dan wel met het digitaal stelsysteem. Alleen in de gemeenten waar met potlood en papier gestemd wordt, zijn er telbureaus. De resultaten van deze telbureaus worden ingebracht via de software voor resultatenbeheer in de computer(s) van het gemeentelijk hoofdbureau. De resultaten van de provincieraadsverkiezingen worden van daaruit doorgestuurd en digitaal ter beschikking gesteld van het provinciaal hoofdbureau.

In de gemeenten waar digitaal gestemd wordt, worden de resultaten op de USB-sticks opgeladen in de pc's van het gemeentelijk hoofdbureau, behalve in de stad Antwerpen, waar dat gebeurt op de pc's van het stadsdistrictshoofdbureau. Van daaruit worden de resultaten doorgestuurd en digitaal ter beschikking gesteld van het provinciaal hoofdbureau.

Er moet bijgevolg nooit een papieren proces-verbaal fysiek overgebracht worden van een gemeentelijk hoofdbureau of van een stadsdistrictshoofdbureau naar een provinciaal hoofdbureau. De processen-verbaal van algemene telling worden bewaard door de gouverneur, samen met de andere stukken van het hoofdbureau waar de resultaten werden ingevoerd of opgeladen.

Het provinciaal hoofdbureau maakt met behulp van de computertoepassing het proces-verbaal voor de resultaten van alle provinciedistricten van de provincie.

Het kan interessant zijn een extra computer ter beschikking te hebben waarop de pagina van de provincie op de website vlaanderenkiest.be permanent kan getoond worden. Deze website vernieuwt zich automatisch en op die manier kan men zien hoeveel bureaus reeds verwerkt zijn en in welke mate de resultaten voor de provinciedistricten volledig zijn. Pas nadat alle provinciedistricten verwerkt zijn, kan de voorzitter starten met de aanmaak van het proces-verbaal.

11.1. Verkiezingen met potlood en papier

Als de stemming met potlood en papier gebeurt, worden de stemmen voor de provincieraadsverkiezing op de verkiezingsdag in de telbureaus P geteld.

De voorzitters van de telbureaus P bezorgen de samenvattende tabellen voor de provincieraadsverkiezing (formulier P62) zo spoedig mogelijk aan het gemeentelijk hoofdbureau.

De voorzitter van dat hoofdbureau voert de resultaten in de toepassing in via de pc's die het college van burgemeester en schepenen ter beschikking gesteld heeft.

11.2. Digitale verkiezingen

In uitvoering van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 worden bij gelijktijdige verkiezingen de USB-sticks met de stemresultaten voor alle verkiezingen (gemeente- en provincieraad, in voorkomend geval ook OCMW-raad) van het stembureau rechtstreeks naar het gemeentelijk hoofdbureau gebracht en daar verwerkt door de informaticatoepassing, behalve in de stad Antwerpen.

In de stad Antwerpen worden de USB-sticks met de stemresultaten voor de gemeente-, provincie- en stadsdistrictsraadsverkiezingen van het stembureau rechtstreeks naar het stadsdistrictshoofdbureau gebracht, en daar opgeladen door de informaticatoepassing.

12. Verdeling van de zetels en aanwijzing van de verkozenen en van de opvolgers

Aangezien de computertoepassing het stemcijfer bepaalt, de verdeling van de zetels over de lijsten berekent en de verkozenen en hun opvolgers aanwijst, is de onderstaande beschrijving louter indicatief.

De onderstaande regels zijn vastgesteld in het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 (LPKD), art. 177-184. Hieronder volgt de uitleg in proza, met voorbeelden. De zetelverdeling en de aanwijzing van de verkozenen en van de opvolgers gebeurt voor elk provinciedistrict op dezelfde hiernavolgende wijze.

12.1. Bepalen van het stemcijfer

Het provinciaal hoofdbureau stelt de stemcijfers van de verschillende lijsten vast. Het stemcijfer van een lijst wordt vastgesteld door de optelling van het aantal stembiljetten waarop een geldige stem is uitgebracht, bovenaan op de lijst of op een of meer kandidaten van die lijst (artikel 177 LPKD). Dat is dus het totale aantal stembiljetten waarop een stem voor die lijst is uitgebracht.

12.2. Verdeling van de zetels over de lijsten

Na het stemcijfer van elke lijst te hebben vastgesteld, gaat het bureau tot de verdeling van de zetels over.

Alleen de lijsten die minstens 5 percent van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen hebben behaald, komen in aanmerking voor de zetelverdeling (artikel 178/1 LPKD).

Voor de zetelberekening bij de provincieraadsverkiezingen wordt het zogenaamde stelsel D'Hondt toegepast. Dat betekent dat de stemcijfers van de verschillende lijsten achtereenvolgens worden gedeeld door 1, 2, 3, 4, 5, enzovoort.

Een voorbeeld:

	Lijst 1	Lijst 2	Lijst 3	Lijst 4	Lijst 5
Stemcijfers:	54.000	40.000	21.000	9.800	5.200 (< 5%)
Deling door:					
1	54.000	40.000	21.000	9.800	-
2	27.000	20.000	10.800	4.900	-
3	18.000	13.333	7.000		
4	13.500	10.000	5.400		
5	10.800	8.000	4.200		
6	9.000	6.666	3.500		

De quotiënten worden gerangschikt in volgorde van grootte tot er voor alle lijsten samen zoveel quotiënten worden bereikt als er leden te kiezen zijn. Het laatste quotiënt is de kiesdeler. Aan iedere lijst worden zoveel zetels toegekend als het aantal keren dat haar stemcijfer de kiesdeler bevat.

In de veronderstelling dat er 11 zetels te begeben zijn, geeft dit voor het bovenstaande voorbeeld:

	Lijst 1	Lijst 2	Lijst 3	Lijst 4	Lijst 5
Stemcijfers:	54.000	40.000	21.000	9.800	5.200 (< 5%)
Deling door:					
1	54.000 (1 ^e)	40.000 (2 ^e)	21.000 (4 ^e)	9.800	-
2	27.000 (3 ^e)	20.000 (5 ^e)	10.500 (10 ^e)	4.900	-
3	18.000 (6 ^e)	13.333 (8 ^e)	7.000		
4	13.500 (7 ^e)	10.000 (11 ^e)	5.400		
5	10.800 (9 ^e)	8.000			
6	9.000	6.666			

Het elfdegrootste quotiënt (10.000) is de kiesdeler. De toekenning van de 11 zetels wordt bepaald door na te gaan hoeveel keer het stemcijfer van de lijst de kiesdeler bevat. Zo komen vijf zetels toe aan lijst 1, vier zetels aan lijst 2, en twee zetels aan lijst 3.

Opmerking

Het kan gebeuren dat het laatste nuttige quotiënt hetzelfde is voor twee of meer lijsten. In dat geval wordt de zetel toegekend aan de lijst met het hoogste stemcijfer. Als in dat geval ook de stemcijfers gelijk zijn, dan gaat de zetel naar de lijst waarop de kandidaat voorkomt die onder de kandidaten van wie de verkiezing in het geding is, de meeste stemmen heeft gekregen of, in de tweede plaats, die de jongste in jaren is (artikel 180 LPKD).

Het LPKD regelt ook het geval waarin een van de lijsten recht zou hebben op meer zetels dan de lijst kandidaten telt. De niet-toegewezen zetels worden dan verdeeld over de andere lijsten volgens dezelfde verdelingsregels (artikel 183 LPKD).

12.3. Aanwijzing van de verkozenen en hun opvolgers

a. Aanwijzing van de verkozenen.

1. Het aantal kandidaten van een lijst is gelijk aan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt (artikel 182 LPKD)

Als het aantal kandidaten van een lijst gelijk is aan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt, zijn al die kandidaten verkozen.

2. Het aantal kandidaten van een lijst is kleiner dan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt (artikel 183 LPKD)

Als het aantal kandidaten van een lijst kleiner is dan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt, zijn die kandidaten allemaal verkozen en verdeelt het provinciaal hoofdbureau de niet-toegekende zetels over de overige lijsten, zoals hierboven vermeld in de tweede opmerking bij punt 12.2.

3. Het aantal kandidaten van een lijst is groter dan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt (artikel 184 LPKD)

De aanduiding van de verkozenen gebeurt alleen aan de hand van de aantallen naamstemmen die de kandidaten hebben behaald. De kandidaat met het grootste aantal naamstemmen krijgt de eerste zetel toegewezen, de kandidaat met het tweede grootste aantal naamstemmen krijgt de tweede zetel toegewezen, enzovoort totdat alle zetels van die lijst zijn toegewezen.

Bij gelijk aantal stemmen is de volgorde van de kandidaten op de lijst beslissend.

Het aantal lijststemmen heeft dus geen invloed meer op de aanwijzing van de verkozenen.

b. Aanwijzing van de opvolgers

Onmiddellijk na de aanwijzing van de titularissen, gaat het provinciaal hoofdbureau over tot de aanduiding van de opvolgers.

Als een of meer kandidaten van een lijst verkozen zijn, worden alle niet-verkozen kandidaten van de lijst tot opvolger verklaard, in volgorde van afnemende grootte van het aantal naamstemmen dat ze hebben behaald.

Op het einde van de procedure wordt dus gewoon een volgorde opgesteld met alle overgebleven kandidaten.

De kandidaat met het grootste aantal naamstemmen krijgt de eerste opvolgersplaats toegewezen, de kandidaat met het tweede grootste aantal naamstemmen krijgt de tweede opvolgersplaats toegewezen, enzovoort tot een volledige rangorde is opgesteld.

Bij gelijk aantal stemmen is de volgorde van de lijst beslissend, zoals bij de titularissen.

Als een kandidaat verkozen wordt die na de definitieve afsluiting van de voordrachtsakten overleden is, dan wordt die onmiddellijk vervangen door een opvolger.

Het aantal lijststemmen heeft dus ook geen invloed meer op de bepaling van de volgorde van de opvolgers.

13. Opmaak van het proces-verbaal en afsluitende verrichtingen

13.1. Opmaak van het proces-verbaal

Het centraal computersysteem van het Agentschap Binnenlands Bestuur doet de verwerking en zetelberekening voor alle provinciale hoofdbureaus en genereert een proces-verbaal, inclusief de tabel van algemene telling en de zetelverdeling voor alle provinciedistricten.

Het proces-verbaal van het hoofdbureau bevat dus de volgende delen:

- de tabel van algemene telling voor de provincieraadsverkiezingen;
- de zetelverdeling voor de provincieraadsverkiezingen.

Nadat het volledige proces-verbaal is afgedrukt en ondertekend door alle leden van het hoofdbureau en door de eventuele getuigen, ondertekent de voorzitter het proces-verbaal ook digitaal door gebruik te maken van de digitale handtekening en hij stuurt het door naar het datacenter van het Agentschap Binnenlands Bestuur. De uitslag van de verkiezing is dan definitief en officieel.

De uitslagen van de algemene telling en de namen van de verkozenen (effectieven en opvolgers) worden in het openbaar afgekondigd (artikel 186 LPKD).

13.2. Afsluitende verrichtingen

Het proces-verbaal van het hoofdbureau (formulier P85a) wordt in een verzegelde enveloppe gesloten waarop de inhoud ervan wordt vermeld.

De voorzitter van het hoofdbureau stuurt die enveloppe binnen drie dagen na de verkiezingen aan de provinciegouverneur (artikel 187, eerste lid LPKD).

Een afschrift van het proces-verbaal van het provinciaal hoofdbureau wordt op de griffie van de provincie voor iedereen ter inzage gelegd. Het provinciebestuur bezorgt aan iedere kandidaat die erom vraagt, een kopie van dat proces-verbaal (artikel 188 LPKD).

14. Aanvragen voor betaling van de vergoeding voor de leden van de provinciedistrictshoofdbureaus en het provinciaal hoofdbureau

Na de kiesverrichtingen bezorgen de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus en van de provinciale hoofdbureaus uiterlijk op maandagochtend (de dag na de verkiezingen) aan het provinciebestuur het formulier P88 (aanvraag van betaling van de vergoeding voor de leden van een provinciedistrictshoofdbureau en van een provinciaal hoofdbureau).

De provincie staat in voor de uitbetaling van de vergoedingen en zorgt ervoor dat deze worden gestort op de rekening van de leden van de hoofdbureaus.

III. PARLEMENTAIRE CONTROLE VAN DE DIGITALE PROCESSEN

Het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 voorziet in een algemene parlementaire controle op de diverse aspecten van de digitale processen bij de verkiezingen. Het Vlaams Parlement heeft een college van deskundigen aangewezen dat toeziet op het gebruik, de goede werking en de integriteit van de digitale processen in verband met de kandidaten, de stemming en de zetelverdeling, alsook op de procedures voor de aanmaak, de verspreiding en het gebruik van de apparatuur, de software en de digitale gegevensdragers.

De leden van dat college hebben toegang tot alle gebouwen en lokalen waar verkiezingsactiviteiten plaatsvinden en kunnen elke controlehandeling stellen die zij nodig achten.

Zij hebben een speciaal legitimatiebewijs. In geval van twijfel kan contact opgenomen worden met het verkiezingssecretariaat op het telefoonnummer 02/595 2999.

De deskundigen zijn tot geheimhouding verplicht.

IV. SLOTBEPALINGEN

Ik bezorg deze brief ook rechtstreeks aan alle geadresseerden. Deze onderrichting kan ook geraadpleegd worden op de verkiezingswebsite www.vlaanderenkiest.be.

Met de meeste hoogachting,

Gwendolyn Rutten
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Bijlage

Lijst van de toegestane tekens om een lijstnaam te vormen

!	<	0	A	Q	a	q	â	í	ê
=	>	1	B	R	b	r	ä	ï	è
%	?	2	C	S	c	s	à	î	é
&	@	3	D	T	d	t	á	Í	é
'	\$	4	E	U	e	u	Â	Ï	Ê
(-	5	F	V	f	v	Ä	Î	Ë
)	[6	G	W	g	w	À		È
*]	7	H	X	h	x	Á	ô	É
+	{	8	I	Y	i	y		ö	
,	}	9	J	Z	j	z		ó	û
-			K		k			Ô	ú
.	\	´	L		l			Õ	ü
/	[SPACE]	˘	M		m	ş		Ö	Û
:		¨	N		n	£			Ú
;		^	O		o	€	²	ç	Ü
		~	P		p	µ	³	Ç	ù